

Хто правду чинить - іде до світла
Іван 3, 21

МЕТА

ЧАСОПІС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

• СІЧЕНЬ • 2010 РОКУ БОЖОГО • ЧИСЛО • 1/60 •

Христос рождається! Славимо Його!

Сьогодні
у часописі "МЕТА":

2-3 стор.

Різдвяне послання
Бископа-преосвященного
владика Ігоря (Возьняка)

У Тернополі буде
пам'ятник українському
священнику

Ікона Богородиці
із писанок

4-5 стор.

Сенсаційне відкриття
грузинських археологів

Виявлено найдавніший
християнський храм

6-7 стор.

«Боже великий, єдиний»
- духовний гімн України

Реформа календаря
і пасхалії

8-9 стор.

Клуб знайомств. Щоб
серця єдналися в любові

Позиція Біблії стосовно
гомосексуалістів

о. Євстахій Смаль – Божий
герой

10-12 стор.

Підські монети

Історія парохій Львівщини.
Кам'янопіль

У США вбито
виконавця абортів

**ЗВЕРНЕННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ РАДИ ЦЕРКОВ І РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДУ З ПРИВОДУ
ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**

ШАНОВНІ СПІВВІТЧИЗНИКИ!

Через місяць в Україні відбудуться чергові вибори Глави держави. Це – важлива подія для країни та суспільства. Від того, як пройдуть вибори, і яким буде їхній результат, залежить шлях, яким прямуватиме Україна в наступні роки.

Ми віримо, що буття людей, народів та країн спрямовується Богом. Але і від кожного з нас залежить, яку дорогу – правди чи омані, добра чи зла – ми обираємо. Всевишній дав нам свободу вибору, але разом з нею поклав на нас відповідальність за його наслідки.

Україна – демократична держава, в якій громадяни мають право вільно обирати Президента країни. Це право – велике досягнення, але воно на кожного громадянина накладає і велику відповідальність. Тому ми закликаємо всіх виборців, незважаючи на можливе розчарування або зневіру в політиці та політиках, в день голосування прийти на виборчі дільниці та зробити усвідомлений вибір.

В світі немає держави без керівництва. Якщо ми будемо байдужі до виборів Президента – цей вибір все одно буде зроблений, але вже без нашої участі. Цього не можна допустити, адже реалізація права вибору – це громадянський обов'язок.

Український народ багато століть не мав власної державності, і численні жертви завойовників й тоталітарних режимів, голодомори та репресії – наслідок відсутності власної влади. Влади, яка би була єдиним цілим зі своїм народом. У 1991 році ми обрали шлях незалежності, тому тепер кожен відповідальний перед Богом, минулими та майбутніми поколіннями за те, як зберегти цей Божий дар свободи.

У своєму виборі ми закликаємо кожного керуватися не особистою вигодою, а усвідомленням блага суспільства, моральними критеріями та власними світоглядними переконаннями. Ми застерігаємо всіх – не дайте себе купити, не продавайте свій голос за гроші, подачки чи обіцянки, будьте гідними високого звання Людини й Громадянина.

Ми закликаємо кандидатів на посаду Президента України сприяти консолідації суспільства, будувати свою виборчу кампанію в дусі зміцнення державної незалежності та суверенітету, єдності народу, високих моральних цінностей.

Ми звертаємося до всіх, від кого залежить чесне й справедливе проведення виборів, – членів виборчих комісій, політиків, суддів та правоохоронців – пам'ятайте про свою відповідальність перед Богом та українським народом. Також ми закликаємо власників засобів масової інформації та журналістів подавати правдиву інформацію про кандидатів і перебіг виборчого процесу.

Ми звертаємося до віруючих та священнослужителів усіх конфесій – навіть якщо вас проситимуть або примушуватимуть, не беріть участі у політичній агітації від імені Церков і релігійних організацій, адже місце молитви і зібрання віруючих повинно бути відкритим для прихильників різних політичних сил, а політичні переконання не повинні ставати приводом для розділення серед віруючих. Ми також звертаємося і до політиків – поважайте віру в Бога, пам'ятайте, що політика – швидкоплинна і скромна нуча, а Бог та віра в Нього – вічні.

Ми закликаємо всіх віруючих послено молитися про чесні й справедливі вибори, про обрання найбільш достойного кандидата на посаду Президента України, а в день голосування прийти на виборчі дільниці та віддати свій голос за гідного кандидата.

Нехай Україну і всіх вас благословить Господь!

Звернення підписали члени Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій:

Філарет (Денисенко) – Патріарх Київський і всієї Руси-України, предстоятель Української Православної Церкви – Київський Патріархат;

Володимир (Сабодан) – Митрополит Київський і всієї України, предстоятель Української Православної Церкви;

Мєфодій (Кудряков) – Митрополит Київський і всієї України, предстоятель Української Автокефальної Православної Церкви;

Любомир Гузар – Верховний Архієпископ Української Греко-Католицької Церкви;

Маркіян Трофим'як – Єпископ, ординарій Луцької дієцезії, відповідальний за зовнішні зв'язки Римсько-Католицької Церкви в Україні;

В'ячеслав Нестерук – Єпископ, президент Всеукраїнського Союзу об'єднаних євангельських християн – баптистів;

Михайло Паночко – Єпископ, голова Всеукраїнського Союзу Церков християн віри євангельської – п'ятидесятників;

Леонід Паду – Старший єпископ Української Християнської Євангельської Церкви;

Василь Райчинець – Старший пресвітер Союзу вільних церков християн євангельської віри України;

Андрій Гамбург – президент Синоду Німецької євангелічно-лютеранської Церкви України;

Григоріс Буніатян – Архієпископ Української єпархії Вірменської Апостольської Церкви;

Шейх Ахмед Тамім – Муфтії України, глава Духовного управління мусульман України;

Емірлі Аблаєв – Муфтії Духовного управління мусульман Криму;

Руслан хазрат Абдієєв – Муфтії Духовного центру мусульман України;

Григорій Комендант – Президент Українського Біблійного Товариства.

Подано у м. Києві 21 грудня 2009 року

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ НА 2010 РІК

Всесвітлішим та Всечесним отцям, Висикопреподобним, Преподобним ченцям та черниціям, Достойним братам та сестрам Львівської Архієпархії УГКЦ, мир у Господі та Боже благословення!

Радіємо надзвичайно, святково, урочисто знову та знову великим святом: Різдом ГНІХ. Чому? Бо Ісус-дитятко, правдивий Бог і Чоловік, Син Божий, прийшов у світ, щоб спасти увесь людський рід від диявольського Засилля. Це безмірна любов Бога до людей, ніби застала його прийняти тіло людини, щоб бути подібним в усьому до створеної ним людської природи, крім гріха (пор. Євр 4,15). Друга Особа Бога, Ісус Христос прийняв на себе людську природу, щоб у ній страждати, а потім винести її на небо. І Господь відразу зустрів ворогів у світі, як тільки народився. Три Мудреці прийшли здалека, щоб поклонитися народженому Месії, а Ірод, довідавшись, що в його володінні народився Цар, загорівся бажанням позбутися його. Хоч Спаситель не був політичним лідером, однак, Ірод, почувши про народження царя, проявив нетерпимість до Христа, як лідера в політичній сфері. Цар Ірод - політичний діяч, оточений радниками, котрі були обізнані також в релігії. Вони повідомили його про це, що має народитися цар. Мудреці, чужинці цікавилися народженням пророкованого надзвичайного царя, тому слідували за пророкованими подіями. І вони не підозрювали, що цей цар народиться в палатах Ірода, а тільки своїм запитом спонукали його, щоб і він поцікавився винятковим народженням. Хто прагне Бога, Господь допомагає таким людям знайти його. Тим, що шукають правди та бажають Богу кланятися, Господь готовий в надзвичайний та надприродний спосіб допомагати, - дивна зоря провадила мудреців. А Ірод з прихованими планами поклонитися народженому, втаємничує задум вбити нового царя. Але Господь має свій план для народженої дитини. Він не простий й нелегкий, бо потрібно втечу аж в чужий край, Єгипет, рятувати дитину. Тривога царя Ірода від народження невідомого царя була такою великою, що це передалося на весь Єрусалим. Полудськи Ірод чинить всі заходи, щоб позбавити життя народженого немовляти. Цей ганебний цар дає наказ, щоб повбивати всіх хлопчиків віком до двох років у Вифилиємі та околиці. Його задуми були марні, бо народився Бог у тілі, хоч Предвічний Отець не бажав рятувати свого Сина в чудесний спосіб. Свята Родина, керована Св. Духом опинилася аж у Єгипті, серед чужинців, щоб зберегти жиия новонародженому. Життя кожної людини має велику вартість. З цим не зрівняються навіть найбільші матеріальні скарби світу. Гори золота й срібла, алмазів, брильянтів, діамантів тощо, не дорівнюють вартості зачатої дитини в утробі матері. Бо Господь творить для кожної зачатої особи безсмертну душу. Це - радість для усього неба. Це маленьке створіння, хоч безборонне, але супроводжене своєю доброю матір'ю, призначене жити вічно і бути щасливим. Кожна людина до глибини душі повинна бути вдячною Богові, за його акт творіння, а також матері та батькові, за їхню участь у житті людей. На кожну особу лягає відповідальність за життя на землі, за її спілкування з Богом та ближніми. Звичайно, що на людину чекають «іроди», щоб погубити її, але втеча до Господа під його опіку, виконання його волі, дає людині нагоду ставати учасником неба вже тут, на землі! Це - велике щастя, що ми з вами - створіння Господні. Це - вияв великої Божої любові до нас. Господь любить нас, тому й покликав до життя, щоб ми навіки були з ним щасливі у небі. Всяка політика міняється, царі на землі змінні й не завжди ласкаві до свого на-

роду. Молімося, щоб в нашому народі ніколи не було Іродів-царів, як це було за часу більшовицької системи, котрі голодомором та політичними репресіями нищили всіх, кого могли, хто називався українцем чи українкою.

Хай Господь дає нам добрих провідників держави, людей богобоязливих та чесних, правдомовних і трудолюбивих, котрі дбатимуть про свою Батьківщину, її народ та історію, не обіцяючи й голосними заявами, але на ділі й практично.

Молімося за добрі й чесні вибори. Заносімо до Господа молитву за виборців й тих, кого обираємо, щоб це були люди миру та сили Божого духа. Хай не бракує їм миру Божого та примирення з самими собою. Ірод тривожився та передав цю погану тривогу на увесь єрусалимський люд. Просімо Господа, щоб наші Президенти, Міністри та представники Верховної Ради, передавали людям Божий мир, були носіями правдомовності. Наш народ бажав відчувати правду від провідників своєї держави, він домагається чесності від кожної особи, що відповідає за долю свого народу! Його, народ України, не можна підступно, як Ірод обдурювати, бо за це 9 прийдеться відповідати кожному найменшому чиновнику! Кожна особа нашої України, що має життя в лоні матері та ті, хто стоїть у воротах вічності, хто у в'язницях й лікарнях, у війську та в дорозі, на праці та відпочинку, в Україні та за кордоном, повинні почуватися у повній безпеці, про яку повинні дбати усі представники нашого уряду. Тут не йдеться про позицію чи опозицію в уряді, бо наш народ вибирає свій уряд й надіється, що він буде дбати про нього. Нам соромно, що дехто із представників Верховної Ради України ще до цього часу не збагнули, що вони - уряд, тому що сміхотворно рахують себе опозицією?!

Ісусе, народжене Дитятко, змилуйся над нашим народом та благослови йому гідні та чесні вибори. Боже, дай нам добрих Президентів, дай праведних провідників народу, дай люблячий уряд, який дбатиме за народ в Україні. Господи! Знищ, розбий, розсій, розкинь, поломи всі підступні та грішні задуми, котрі б роїлися в головах негідних обранців, противників праведності та чесності. Дай, Господи, нашії Україні провідників по серцю богобоязного царя Давида та нашого праведного князя Володимира. Благослови, Господи, наш народ від малого до великого та дай йому натхнення виконувати твою святую волю, волю Церкви та трудитися для потреб нашої України. Хай оминають нас кризи і нещастя, хвороби та епідемії, паніки та підступні розголоси. Ми вирікаємося диявола, його діл, підступів та його тенет! Віримо тобі, наш народжений Ісусе, Боже! Любимо тебе, Нєбєсний Отче, Сину й Святий Духу та просимо про милосердя над усіма людьми нашої любої країни. Хай ім'я твоє, Ісусе, наш Спасителю, буде благословенне в нашому народі по усі віки! Прєсвєята Богородице будь з нами! Святий Йосифе, опікує Ісуса, збережи нас у Господній правді!

Бажаю усім радісного свєта Різдва Христового та щасливого Нового року!

*Дано у Львові при архикатедральному соборі св. Юрія 20.12.2009 року
+ Ігор Архієпископ Львівський УГКЦ*

У дитячому психоневрологічному диспансері освячено каплицю

18 грудня 2009 р. у навечір'я празника Св. Миколая Чудотворця, Владика Ігор (Возьняк) освятив каплицю у Дитячому психоневрологічному диспансері (м. Львів, вул. Драгоманова, 58). Подія освячення є надзвичайно знакова, як для пацієнтів так і для працівників лікарні.

Отець Володимир Мошчич, Голова комісії охорони здоров'я Львівської Архиепарії розповів про те, що адміністрація лікарні активно підтримала ідею створення «серед пустелі, духовної оази», а жертводавці, за кошти яких було реалізовано задум, спорудили

каплицю, яка отримала назву св. Миколая.

Архиепископ Львівський подякував головному лікарю дис-

пансеру п. Ореславі Хомик за розуміння і побажав, щоб каплиця у лікарні, завжди була місцем молитви, а присутній капелан-священик допомагав кожному, зростати у Божій ласці. На освяченні був присутній також о. Дмитро Гриник, який окрім парافیальних обов'язків, активно долучатиметься до душпастирства у Дитячому психоневрологічному диспансері.

На завершення освячення каплиці, до дітей завітав св. Миколай, який подарував дітям радість свята та обдарував солодощами.

Освячено перший в місті храм світського навчального закладу

18 грудня 2009 року, о 10.00 годині у м. Львові, по вулиці Лукаша, у студентському містечку відбулося освячення Храму Блаженного священномученика Олексія (Зарицького), Владикою Ігорем (Возьняком), Архиепископом Львівським УГКЦ. 2 травня цього року, студентські капелани-священики Львівської Архиепарії, семінаристи,

студенти, розпочали будівництво церкви із посвячення та встановлення хреста. Минуло не так багато часу від тоді, і нині освятили збудований храм.

Як повідомив настоятель храму Блаженного священномученика Олексія (Зарицького), голова Центру Студентського Капеланства при Національному університеті Львівська Політехніка отець Богдан Грушевський, що це перший у нашому місті світський навчальний заклад, який має свій власний храм. Велика заслуга в тому п. Володимира Артемовича (президент будівельної корпорації «Галичартбуд»), котрий спорудив цю церкву, як пам'ять про сина Олексія, колишнього студента університету Львівська Політехніка.

«Ця церква найперше призначена для студентів, також для усіх добрих людей, котрі молитимуться та випрошуватимуть відповідних духовних дарів для себе та нашого народу. Сюди приходитимуть особи з різними духовними тягарями, а відходитимуть повні надії, отримавши прощення, радість та силу духа. Вона служитиме лічницею духовною та тілесною, бо Господь найкращий лікар душі та тіла людини.

Я надзвичайно вдячний пану Володимирі Артемовичу, як спонсору цієї церкви. Дякую владі міста, що радо виділила ділянку під будівництво. Подяку засилаю архітекторам, будівничим, священикам, студентам - усім, хто чимось спричинився для постання цієї святині. Хай Господь буде всім вам нагородою, дає здоров'я на багато років життя. Святий священномученику Олексію, молися до Господа, щоб були спасенні наші душі, і душі тих, хто приходитиме сюди молитися», - виголосив Правлячий Архиєрей.

Зоряна ГРАБИК,
прес-секретар Львівської Архиепарії УГКЦ

Владика Ігор побував на вечорі пам'яті жертв голодомору у СЗОШ № 48

11 грудня у Львівській середній школі № 48, що на вулиці Рубчака, відбувся вечір рекевієм пам'яті жертв голодомору-геноциду (1932-1933 років) українського народу, під назвою «Україна пам'ятає-світ визнає!». В актовій залі школи, учні молодших та старших класів під керівництвом директора п. Романа Гарасим, п. Таїсії Кравчук, вчителя української мови та літератури і за наставництвом п. Галини Дякович, вчителя християнської етики розповідали, відтворювали у виставі трагічні події 33-х років, коли мільйони наших земляків переживали Голодний Мор. Діти зворушливо і щиро розповідали про тогочасні жахіття, запаливши свічки, як свідчення нашої скорботи й пам'яті про невинно загублені душі наших співвітчизників.

Вечір пам'яті своєю присутністю вшанував Високопреосвященний Владика Ігор (Возьняк), Архиепископ Львівський. Владика сказав: «Сьогоднішній вечір є надзвичайно потрібним і важливим для виховання не тільки учнів, але й усіх нас. Це належне вшанування тих, хто помер від людського знущання з людей. Це ганьба провідникам колишнього радянського уряду, всім тим більшовикам, котрі зумисне планували цілковите, або часткове знищення українців. Геноцид-важкий злочин! Він полягає у вчиненні дій спрямованих супроти нашого багатозрадного народу. Подібні до сьогоднішнього заходи, повинні наставляти нас на все краще, ліпший спосіб життя. Вони будуть скеровувати нас на виховання в собі високого духу моралі, духу, котрий не змогли б зламати навіть прикрі випробування в житті. Хто не буде гартувати себе духовно, то така особа легко відступатиме від праведних, моральних засад життя. З легкістю хилитиметься в бік поганих та грішних тенет. Отож, маємо докласти всіх зусиль, щоб

подібне ніколи більше не повторилося, а також, щоб немічним у Бога допомагати, та підносити із руїн» - закінчив свій виступ Архиєрей.

Закінчився вечір пам'яті жертв голодомору поминальною панахидою, яку очолив Владика Ігор (Возьняк), разом з отцем Миколаєм Фрединою, і з багатьма іншими священиками Української Греко-Католицької Церкви, та хором Львівської Духовної Семінарії Святого Духа.

По завершенні заходу, Архиепископ Львівський відвідав будівництво церкви Вознесіння Господа Нашого Ісуса Христа, яка знаходиться на вулиці Максимовича. Благословивши пароха та працівників храму, Владика зауважив, що будівельні роботи ведуться успішно.

Зоряна ГРАБИК,
Фото: Зенон БОРОВЕЦЬ

ВЛАДИКА ІГОР У НАВЕЧІР'Я РІЗДВА МОЛИВСЯ У МИТРОПОЛИЧІЙ БАЗИЛИЦІ-САНКТУАРІЇ

Як повідомляє прес-служба Львівської Архиепарії УГКЦ, 24 грудня, у навечір'я Різдва Христового за григоріанським календарем, Архиепископ Львівський Владика Ігор (Возьняк) долучився до спільної молитви, урочистої Служби Божої у Митрополичій Базиліці-Санктварії Успіння Пречистої Діви Марії. Очоловав богослужіння Архиепископ Митрополит Львівської архидієцезії Римо-Католицької Церкви в Україні – Мечислав Мокшицький.

Після Меси зі словами привітання виступили Владика Ігор, Генеральний консул Республіки Польща у Львові Гжегож Опалінський, Ігор Держко заступник голови обласної державної адміністрації з питань внутрішньої політики і гуманітарної сфери та міський голова Андрій Садовий.

«Це правда, що Ісус Христос народився в стаєнці, а протягом життя не мав де голови приклонити і своє життя завершив на хресті. – сказав Владика Ігор. - Але він завжди є нашим Богом. Бажаю, щоб усі ми з вами наповнилися тією любов'ю, якою були наповнені серця Пресвятої Богородиці та обручника Йосифа. Бажаю, щоб та радість яку голосили ангели небесні торкнулася кожного серця». Завершуючи слова привітання Архиепископ Ігор закликав усіх, подібно пастухам, в покорі шукати Бога, спішити до народженого Ісуса. Дороговказом на цьому шляху буде любов, яка немов зоря, що провадила трьох мудреців, вказуватиме і нам місце де спочив наш Бог.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ «ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СТУДЕНТСЬКОГО КАПЕЛАНСТВА В УГКЦ»

З благословення Архиепископа Львівського Ігоря Возняка Центр студентського капеланства Львівської Архиепарії ініціював проведення конференції для студентських капеланів на тему «Практичні аспекти студентського капеланства в УГКЦ»

Одноденна конференція відбулася 23 грудня 2009р. у м. Львові. Запрошені священики розпочали зустріч із Літургії яку молилися в новозбудованому студентському храмі св. Олексія (Студмістечко Політехніки). Робоча частина конференції проходила в залі засідань безпосередньо в Національному Університеті «Львівська Політехніка».

У СОФІЇ КИЇВСЬКІЙ ПОКАЖУТЬ ПАННО БОГОМАТЕРІ З 15 ТИСЯЧ ПИСАНОК

У центральному соборі Софії Київської змонтували незвичайне панно Богоматері розміром 7x7 м із крашанок. Панно одеської художниці Оксани Мась встановлене під напівкруглим зводом на другому поверсі. Воно складається з 15 тисяч писанок. Кожне яйце по-особливому розписане, але безліч дрібних деталей виглядають як цілісний образ.

Робота над «яєчним» панно тривала 9 місяців. Дерев'яні заготовки були зроблені в Західній Україні. Спочатку їх розписували сама О.Мась із помічниками, потім писанки роздали художникам та у дитячі гуртки. Мішки яєць відправляли в різні області, адже в кожній є свої символи і традиції розпису писанок. Тепер панно подарували заповідникові «Софія Київська», де його зможуть побачити всі охочі.

У ТЕРНОПОЛІ ВСТАНОВЛЯТЬ ПАМ'ЯТНИК СВЯЩЕНИКОВІ

З відповідною ініціативою виступив голова облдержадміністрації Юрій Чижмарь під час засідання обласної ради Церков при ТОВА. Очільник Тернопільщини підкреслив велике значення хрищення Київської Русі для політичного життя держави, для запровадження та збереження християнських традицій в історії і розвитку українського суспільства, а відтак запропонував спорудити пам'ятник священикові, «який гідно проніс християнську віру через усі лихоліття». «За більш, ніж тисячолітній шлях українського священства, непоправні наслідки їх переслідування і монголотатарським ігом, і комуно-більшовицькою системою, завдяки мучеництву та сподвижництву українських священників християнська віра лише утвердилася і зміцніла. Саме тому український священник заслуговує бути увічненим», – так аргументував свою ідею Ю.Чижмарь.

Учасники засідання обласної ради Церков підтримали цей задум, а відтак було прийнято рішення, що керівники Церков та релігійних організацій області невдовзі подадуть свої пропозиції стосовно місця розташування пам'ятника і стосовно складу оргкомітету зі встановлення такого пам'ятника.

Венедикт XVI причислив Івана Павла II та Пія XII до лику преподобних

71-РІЧНЯ ПРОЧАНКА З НІМЕЧЧИНИ ПРИЙШЛА ДО ЄРУСАЛИМА ПІШКИ

До Єрусалима на святкування Різдва Христового прибула пішки з німецького міста Бад Берлебург, що у федеральній землі Північний Рейн-Вестфалія, 71-річна католицька паломниця Елізабет Біттер. Протягом 9 місяців вона здолала понад 7 тисяч кілометрів. Її піший маршрут з Німеччини до Святої Землі проліг через Швейцарію, Італію, Грецію, Туреччину, Сирію і Йорданію. Протягом всього походу, як повідомила паломниця, вона молилася за мир між релігіями і народами. Ця молитва і стала головною причиною, яка спонукала її відправитися пішки з Німеччини до Єрусалима.

ЦЕРКВИ ФРН ВИМАГАЮТЬ СКОРОТИТИ ЕКСПОРТ НІМЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ

Представники Церков Німеччини висловили невдоволення різким зростанням експорту німецької зброї, насамперед, у гарячі точки і конфліктні регіони (зокрема, в Афганістан, Пакистан та Індію), повідомляє часопис «Welt». Лише у 2008 році обсяг продажу німецьких озброєнь становив 5,78 мільярда євро, тобто на 36,5 відсотка більше, ніж у 2007 році. За словами євангельського голови Об'єднаної конференції «Церква і розвиток» (ГККЕ) Бернарда Фельмберга, особливе занепокоєння викликають продажі сучасних німецьких кораблів.

Представники церков ФРН зажадали від уряду проведення вдумливішої і вибіркової політики в питанні експорту зброї і посилення державного контролю над видачею експортних ліцензій. «Той, хто хоче стримати регіональну гонку озброєнь, не повинен сприяти її розвитку, укладаючи операції на постачання зброї», – відзначив католицький голова ГККЕ Карл Юстен, заявивши при цьому, що Церква розчарована діями кабінету Ангели Меркель у цьому питанні.

В оцінці експорту німецької зброї представники християнських Церков Німеччини спираються на дані, опубліковані органами ЄС. Сам уряд ФРН досі не представив звітності щодо експорту озброєнь за 2008 рік. Проте, на думку експертів, ФРН є третім у світі постачальником зброї після США та Росії.

В АМЕРИЦІ ОХРИСТИЛИСЯ 5 ТИСЯЧ ІНДІАНЦІВ

Православна Церква в Америці, яка об'єднує понад 700 парафій у Мексиці, США та Канаді, нещодавно прийняла у своє лоно 5.000 індіанців, які охристилися. А незабаром до Церкви приєднається ще декілька тисяч гватемальців, які бажають прийняти православ'я (значна частина з тих, хто має намір стати православними, належить до народу майя). Про це повідомляє «Седмица.Ru» з посиланням на митрополита всієї Америки і Канади Йону.

«Якщо ми прийемо до себе цих гватемальців, а також представників корінного населення з інших країн Латинської Америки, то індіанці можуть стати головним етносом в Американській православній Церкві. Особисто я був би цьому радий», – заявив митрополит Йона. Він зауважив, що Католицька Церква нестримно втрачає свій вплив в Латинській Америці, і виною тому є її тісні зв'язки з вищими класами суспільства. «Значна частина бідних прошарків населення регіону розчарувалася в католицьких пастирях і долучилася до протестантів, мормонів та інших», – пояснив предстоятель Православної Церкви в Америці.

Кажучи про православних в Америці, митрополит Йона повідомив, що, можливо, незабаром на Алясці відбудеться з'їзд православних американських індіанців. Його організацією опікується протоієрей Майкл Олекса, антрополог за фахом.

У КЕНІЇ ТЕРОРИСТАМИ ВИКРАДЕНІ КАТОЛИЦЬКІ ЧЕРНИЦІ

У містечку Ель Вак на північному сході Кенії, поруч із кордоном із Сомалі, озброєна група невідомих людей викрала двох черниць Місіонерського наглядацького руху о. Шарля де Фуко – італійок с. Катерину Джіраудо (67 років) і с. Марію Терезу Олів'єро (61 рік). Про це місіонерському агентству «Misna» повідомив дон Піно Ізоарді – керівник Місіонерського наглядацького руху о. Шарля де Фуко в Кунео, до якого належать обидві черниці. Вони перебували в Кенії понад 25 років, де працювали із сомалійськими біженцями. С.Джіраудо, за професією медична сестра, працювала насамперед із хворими на епілепсію. Згідно з інформацією місцевих джерел, викрадачі відвезли черниць на сомалійську територію.

Міністерство закордонних справ Італії підтвердило факт викрадення і дало розпорядження італійському посольству в Найробі співпрацювати в будь-якій можливій формі з місцевою владою і діяти спільно з апостольським нунцієм у Кенії. Керівник прес-центру Святого Престолу Федеріко Ломбарді повідомив, що Папа був негайно інформований про те, що трапилося, і тепер у Ватикані з занепокоєнням стежать за розвитком ситуації, одержуючи звістки безпосередньо з нунціатури.

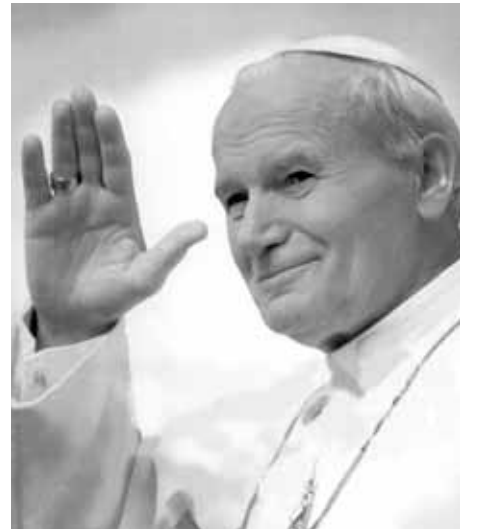
Венедикт XVI причислив Івана Павла II та Пія XII до лику преподобних.

Папа Римський Венедикт XVI підписав 19 грудня декрет, в якому визнає «героїчні чесноти» свого попередника Івана Павла II. Таким чином понтифік,

що помер у 2005 році, став на один крок ближче до беатифікації, тобто причислення до лику блаженних. Раніше «героїчні чесноти» Івана Павла II задекларувала, тобто визнала, що він героїчно служив християнській вірі, Конгрегація з канонізації святих. На основі рішення Конгрегації нинішній потифік і підписав відповідний декрет. Таким чином, тепер Іван Павло II одержує титул «преподобний».

Наступним кроком повинно стати визнання факту чуда, здійсненого покійним понтифіком. Як очікується, це відбудеться вже на початку наступного року. Після цього Кароль Войтила одержить титул «блаженний», що, у свою чергу, є останнім етапом перед зачисленням Папи до лику святих Римо-Католицької Церкви.

Також Папа Венедикт XVI підписав декрет, яким визнає «героїчні чесноти» Папи Пія XII, завдяки чому останній також одержав титул «преподобного»

і тепер перебуває у двох кроках від причислення до лику святих.

Тим часом єврейські організації звинувачують Папу Пія, який очолював Римську Церкву з 1939 по 1958 рік, в ігноруванні проблеми голокосту.

Суспендованому німецькому священнику-єкуменісту не дозволять відновитися

Католицький священник, якому заборонено служіння за те, що провів месу у протестантському храмі, заявляє, що його спроби домогтися відновлення у правах клірика не увінчалися успіхом. Скандальну месу Готхольд Газенхутль відправив у 2003 році в одній із протестантських церков Берліна, запросивши наприкінці богослужіння всіх присутніх, включно з протестантами, до св. Причастя. Натомість учення Католицької Церкви забороняє інтеркомуніон – спільне Причастя з віруючими інших деномінацій, а тому єпископ Рейнхард Маркс, тодішній глава єпархії Тріру, де служив Готхольд Газенхутль, заборонив йому здійснювати священниче служіння. У 2006 році прелат також скасував викладацьку ліцензію клірика, який був професором теології в університеті Саарбрюкена, повідомляє «Ecumenical News International».

У месі, яку клірик провів у берлінській церкві Гетсманії, взяло участь близько 2.500 чоловік – як католики, так і лютерани, і Газенхутль запросив приступити до чаші усіх. Свою участь в єкуменічних богослужіннях він аргументував так: «Якщо я відмовлюсь заприщати будь-кого, хто цього бажає, то це суперечитиме християнській любові до ближнього». Він також стверджує, що причащав протестантів уже протягом кількох років, і що так само поступали інші католицькі священники Німеччини.

Весною 2009 року суспендований священник надіслав прохання про своє відновлення новому єпископові Тріру Стефану Акерману, проте, за словами священника, відповідь надійшла лише в листопаді. «Він написав, що я більше не дотримуюся католицьких догматів». Готхольд Газенхутль назвав це звинувачення «серйознішим», ніж ті, які висував проти нього єпископ Маркс. Приблизно в

той же час єпископ Акерман дав інтерв'ю місцевій пресі, заявивши, що діалог з Газенхутлем стане можливим лише тоді, коли священник погодиться повністю дотримуватися догматів і дисципліни Католицької Церкви.

Так само і тодішній глава ватиканської Конгрегації віровчення Йозеф Ратцінгер (нині – Папа Венедикт XVI) засудив вчинок Газенхутля, назвавши його «політичною акцією». Тепер покараний священник ображений на понтифіка і звинувачує його у «фундаменталізмі». Колись Папа і священник були знайомі: у роки, коли Йозеф Ратцінгер викладав в університеті Тьубінгену, Газенхутль був асистентом іншого професора цього університету – відомого дисидента Ганса Кюнґа.

Археологи зробили сенсаційне відкриття в грузинському монастирі Алаверді

Під час проведення реставраційних та археологічних робіт в головному храмі монастирського комплексу Алаверді (Ахметський район Кахетії) було зроблено сенсаційне відкриття, повідомляє портал «Грузія сьогодні». Археологи виявили, що останки одного з 13-ти Святих Отців Ассирії – Йосифа Алавердського – опочивають не всередині приміщення храму, як це зазвичай прийнято, а в одній із його стін.

Реставраційні роботи в комплексі, заснованому в VI столітті, ведуться протягом трьох років. Це – один із довгострокових проєктів, фінансування якого

здійснює держава. У план робіт входить зміцнення конструкцій, відновлення фасаду та археологічні дослідження.

Як повідомив журналістам генеральний директор Національного агентства охорони культурної спадщини Грузії Ніколоз Вачеїшвілі, «до сьогоднішнього дня вважалося, що засновник Алавердської лаври Йосиф Алавердський був похований справа від вівтаря; втім, ця могила виявилася всього лише символічним похованням», адже останків святого в ній знайдено не було. «Виявилося, що в XV столітті святі мощі були спеціально переховані, аби в часи ворожих наскоків та різних заворушень вони не були збезчещені», – розповів Н.Вачеїшвілі. За його словами, під час досліджень вчені розкрили одну зі стін храму і виявили в ній поховання царського рангу. Останки знаходяться в саркофазі, виготовленому з різноколірних каменів, прикрашених барельєфами. В усипальниці є також можливість бічного доступу, аби паломники могли вклонитися святым мощам.

Катедральний собор святого Георгія, споруджений у першій чверті XI століття, є головною пам'яткою монастирського комплексу Алаверді. Висота собору – близько 50 м, висота внутрішнього простору – понад 42 м. До будівництва Цмінда Самеба у Тбілісі собор Алаверді був найвищою церковною спорудою Грузії. У храмі збереглися розписи XV століття. Нині собор Алаверді представлено на внесення до списку Світової спадщини ЮНЕСКО.

При розкопках в ізраїльській в'язниці виявлено найдавніший християнський храм

Ізраїльська в'язниця Мегіддо, яку зараз патрулює кінна охорона з собаками, може перетворитися на місце паломництва і туризму. Річ у тім, що за її стінами в 2005 році проводили розкопки, під час яких були виявлені залишки найдавнішого християнського храму. Під час розкопок, в яких брали участь і деякі ув'язнені, археологи виявили найдавніший з відомих християнських храмів. Збереглася мозаїчна підлога, на ній – написи, у тому числі і зі згадками

про Христа. Будівля датується III-IV століттям. Можливо, прихожанами храму були римські солдати, розквартировані в тутешніх місцях.

Знахідка наробила багато галасу в релігійних та наукових колах і стала предметом численних доповідей та конференцій. Тепер місцеві власті Мегіддо обговорюють з Управлінням у справах старожитностей плани перенести в'язницю, відкривши археологічну розкопку для публіки. Вона має стати центром цілого туристичного комплексу.

Три чверті німців побоюються поширення ісламу

Майже три чверті німців у тій чи іншій мірі відчувають занепокоєння перед поширенням ісламу у ФРН, повідомляє «Welt» і дані соціологічного опитування, проведеного Інститутом ринкових та політичних досліджень на замовлення Першого каналу німецького телебачення (ARD). Згідно з результатами опитування, 36 відсотків респондентів зізналися, що «українські стурбовані» поширенням ісламу в Німеччині, ще 39 відсотків відзначили, що «трохи стурбовані». І лише 22 відсотки заявили, що не бачать в ісламі жодної загрози.

Як відзначає «Welt», це вже не перше опитування, яке демонструє насторожене ставлення німців до ісламу в ФРН. Гостру дискусію в суспільстві викликали підсумки референдуму в Швейцарії про заборону

будівництва мінаретів. За даними соціологічного дослідження, проведеного на замовлення газети «Berliner Morgenpost» і радіо RBB, 53 відсотки берлінців висловилися за повну заборону будівництва в Берліні мечетей та мінаретів; 40 відсотків висловилися проти заборони. При цьому у східних районах Берліна кількість противників

мечетей та мінаретів значно більше, аніж у західному Берліні, де традиційно проживають майже всі берлінські мусульмани.

Представники влади столиці зі свого боку заявили про стурбованість зростанням ісламського екстремізму, центром якого, на їхню думку, є деякі берлінські мечеті. За словами бургомістра берлінського району Нойкельн, соціал-демократа Хайнца Бушковськи, не виключено, що в деяких із майже двох десятків мечетей, розташованих у його районі, виховуються ісламські терористи. «Ми знаємо, – відзначив, зокрема, Бушковськи, – що в деяких мечетях дітям промивають мізки, і ми не можемо зрозуміти, чи там займаються поширенням віри, чи підготовкою ісламських бойовиків».

Німцям заборонили торгувати у передріздвяні неділі

1 грудня Конституційний суд ФРН у Карлсруе визнав незаконною роботу магазинів під час чотирьох передріздвяних неділь, повідомляє «Welt». У рішенні суду наголошується, що відпочинок у святкові та недільні дні гарантований конституцією, яка тим самим надає громадянам вільний час для «особистого вдосконалення» та участі в суспільному житті. Крім того, робота магазинів у недільні дні, як визнав

суд, порушує права службовців-християн на свободу віросповідання, зокрема, на відправлення ними недільних релігійних обрядів. Тим самим суд задовольнив скаргу представників католицьких та протестантських церков.

А викликано все це тим, що у 2006 році в Берліні було ухвалено закон, за яким магазини отримали право працювати шість недільних днів у році, і при цьому чотири робочі дні, як правило, випадали на передріздвяні неділі грудня, коли відбуваються масові розпродажі. Згідно з ухваленим законом, у ці дні магазини могли бути відкриті з 13-ї до 20-ї години. Подібна практика викликала протест не лише представників християнських Церков, а й низки профспілок. Противники роботи у вихідні відзначали, що йдеться про «тотальну комерціалізацію», яка підриває самі основи німецької культури і нехтує інтересами людей.

Тим часом повідомляється, що заборона на торгівлю у недільні дні набере чинності лише у 2010 році. Крім того, як відзначили в німецькому об'єднанні роздрібної торгівлі, навіть після цього можна буде «як виняток» відкривати магазини у недільні дні.

Ізраїльська влада дозволила розкопки під стінами храму Гробу Господнього

23 листопада ізраїльські археологи розпочали розкопки під зовнішньою частиною західної стіни церкви Воскресіння Христового в окупованому Єрусалимі. Цю церкву ділять між собою шість християнських конфесій: православні, католики, вірмени-григоріани, копти, ассирійці та Ефіопська Церква.

Раніше керівник ЮНЕСКО Ірина Бокова назвала неприпустимим проведення в центрі Єрусалиму будь-яких робіт, які порушують історичний вигляд Старого міста.

«Що стосується Єрусалиму, то я хотіла б нагадати, що це місто перебуває у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а це означає, що будь-які зміни в ньому порушують міжнародні договори і хартії про захист світової культурної спадщини», – заявила вона. І.Бокова також процитувала резолюції, прийняті цією міжнародною організацією ще в 1968 році і які закликають Тель-Авів не змінювати історичного вигляду священного міста під приводом історичних розкопок.

ПРАВОСЛАВНІ ПРОПОНУЮТЬ УЧИТИСЯ В КАТОЛИКІВ І ПРОТЕСТАНТІВ

Позитивний досвід місії в молодіжному середовищі, накопичений католицькими та протестантськими організаціями, варто вивчати й запозичати з нього все краще, вважають у Російській православній церкві. «Наприклад, у протестантів є дуже гарні сайти знайомств: чисті, християнські, без порнографії і нав'язливої реклами. На жаль, зараз через ці сайти багато наших дівчат знайомляться з іноземцями і виїжджають на Захід. А повинно бути навпаки – щоб іноземці через сайти знайомств дізналися про православ'я та їхали до нас», – заявив керівник інформаційно-видавничого управління синодального Відділу у справах молоді Московського патріархату єромонах Дімітрій (Першин) на круглому столі в рамках виставки-форуму «Православна Русь». Він відзначив, що позитивний досвід роботи протестантських молодіжних клубів, дискусійних майданчиків вже вивчається Відділом у справах молоді.

У свою чергу, секретар Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського патріархату з міжхристиянських відносин о. Ігор Вижанов заявив кореспондентів «Інтерфакс-Релігія», що «досвід католиків і протестантів, безумовно, повинен бути пропущений православними людьми через призму свого православного сприйняття: щось варто відкинути, але щось було б добре застосувати і в нас». На думку о. Ігоря, «православні люди повинні не лінуватися виявляти цікавість до досвіду інших християнських Церков і брати відтіля краще».

ВСУПЕРЕЧ БАЖАННЮ ОДНОПЛЕМІННИКІВ ЦИГАН СТАВ ПРАВОСЛАВНИМ ДИЯКОНОМ

Незвичайний випадок стався в місті Кірни Тверської області: циган прийняв православ'я і став дияконом. Прimitно, пише газета «Комсомольська правда», що псалтир він освоїв раніше від абетки.

Недавно охристілися мати диякона Елізбара Іванова, його сестра і брат. «У нього налагоджені стосунки лише з ріднею, оскільки богомільство вважається серед циганів ганьбою. Одна справа – якщо іконі кланяється бабуся, і зовсім інше – молодий хлопцев», – розповів місцевий священик о. Андрій, який допоміг циганові прийти до Церкви.

П'ять років тому о. Андрій разом з багатьма земляками був свідком того, як Кірни ставали «наркостолицею» Центральної Росії, пише газета. Намагаючись по-своєму розв'язати цю проблему, священик організував хресний хід до циганського табору, під час якого окропляв святою водою залізні паркани та котеджі із цегли.

МУСУЛЬМАНСЬКІ ІМАМИ ПРОЙШЛИ НАВЧАННЯ В КАТОЛИКІВ

40 мусульманських імамів та релігійних наставників закінчили минулого місяця спеціальний професійний курс у Парижі, в який входило також навчання в католицькому інституті. Верховний імам Парижа, який вручав випускникам дипломи про закінчення курсу, в інтерв'ю каналу «Аль-Арабія» відзначив, що у Франції ісламові регулярно доводиться зіштовхуватися з явищами секуляризації, модернізації й фундаменталізму. У таких умовах, підкреслив він, мусульманство не може триматися осторонь, не знати мови й не мати поняття про культуру і релігійні традиції країни, в якій вони проживають.

На сьогодні у Франції діє 1890 мечетей та молитовних будинків, в яких працює понад 2000 імамів. Релігійні мусульманські наставники активно працюють також у різних установах – лікарнях, в'язницях, школах та армії.

КОНСЕРВАТОРИ ПРОДОВЖУЮТЬ ПОКИДАТИ ЄПІСКОПАЛЬНУ ЦЕРКВУ

Минулого місяця єпархія Куїнсі, що в штаті Іллінойс, на своїх щорічних зборах проголосувала за своє відлучення від Єпископальної церкви США. Причиною відлучення стали давні суперечки із приводу Біблії, священників-геїв та інших питань.

Суперечки всередині Єпископальної церкви США розпочалися в 2003 році, коли ця конфесія рукоположила в сан першого єпископа, який не приховував, що є геєм. Після цього від церкви відпали дві єпархії: Сан-Хоакін, яка знаходиться у Каліфорнії, і єпархія Пітсбурга (Пенсільванія). Третньою стала єпархія Куїнсі, в якій нараховується 24 храми і місії та близько 1800 парафіян. Найближчим часом за відділення від Єпископальної церкви голосуватиме єпархія Форт-Уерта, що в Техасі.

Більшість Англійських церков в інших країнах дотримується традиційного трактування Святого Письма і вважає, що Біблія забороняє гомосексуалізм.

У проєкті Конституції Президента України Віктора Ющенка запропоновано (Стаття 22) конституційно утвердити відомий твір Миколи Лисенка на слова Олександра Кониського «Боже великий, єдиний, нам Україну храни» в гідності державного символу України – її Духовного Гімну. Пропозиція надзвичайно слушна, оскільки цей знаменитий твір від самого свого народження став чинником і символом єднання розмежованих тоді окупаційними кордонами українців. В його історії помітну роль відіграли галицькі українці. І вперше опублікований він у Львові в червні 1885 р. та того ж року на початку серпня вперше публічно виконаний у Тернополі. Отож, наближаємося до 125-літнього ювілею славної Молитви-Гімну, який годилося б належним чином відзначити. До того – ще деякі моменти з історії.

Влітку 1884 року О. Кониський відвідав Львів. Тут його сердечно приймала українська інтелігенція як одного з найбільших тогочасних письменників і громадсько-культурних діячів України. Зустрічався зі студентською молоддю, яка з особливим ентузіазмом вітала автора численних прозових творів і популярних патріотичних віршів, що під псевдонімами Перебендя, Верниволи та іншими друкувалися в галицькій пресі.

Побував тоді О. Кониський і у Львівській духовній греко-католицькій семінарії, де, за спогадами одного з її вихованців, дружньо розмовляв з семінаристами, спонукав їх до праці для свого народу «та до любові України-неньки».

На початку 1885 року, головню заходами студентської молоді, у Львові відзначено 25-літній ювілей літературної діяльності О. Кониського. Про це писав у листі до нього 14 січня 1885 р. І. Франко: «Ми тут, молодіж, бажаємо обходити сей день відчитом та співами, докомпонованими до Ваших поезій. Увага, зроблена Вами щодо того обходу, зовсім справедлива, і ми повні признання їй і підєм за нею» (І. Франко. Зібрання творів: У 50 т. – Київ, 1986. – Т. 48. – С. 522).

З цієї нагоди від львівського студентства був надісланий ювілярові до Києва вітальний адрес, датований 22 січня 1885 р., з численними підписами, який зберігається у відділі рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка Національної академії наук України.

У той час у Львівській духовній семінарії склався комітет для підготовки і видання збірника пісень та хорових творів українських композиторів, який вирішено було назвати «Кобзар». Комітет звернувся до М. Лисенка з проханням взяти участь у цьому виданні і надіслати для нього свої твори. Не маючи адреси композитора, семінаристи вислали це звернення на руки О. Кониського.

В супровідному листі до нього від 26 січня 1885 р. голова комітету, богослов IV го року, літератор і громадсько-культурний діяч Богдар Кирчів писав: «Ходить нам найбільше о те, щоби ми заспівали між українською родиною пісні, з котрих повіяло б

новим життям, новими думками, новими шляхетними чуттями. Попри співи і пісні народні ліричного, любовного змісту, хай молоді і старі співають «Ще не вмерла...», «Чи довго ще кривді й насиллю тлумити святе наше право розвою». Хай ідуть й інші нові пісні між народ, – і пісня своє зробить».

О. Кониському автор листа

з історії цього твору, які й досі подаються в різних публікаціях неточно, приблизно, суперечливо. З огляду на це наведемо текст листа повністю:

«Христос Воскрес!

Високоповажний Добродію! Поздоровляю Вас і в лиці Вашому усе Ваше товариство з Великоднім святом. Вибачте мені, що я досі нічого не відписав

ДУХОВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

звіряє і такі думки та побажання молоді, з якими вона не наважувалася звернутися безпосередньо до М. Лисенка, – про насущну потребу створення нових пісень, зокрема, покладення на музику кращих творів новочасних поетів. «Найбільше ж просимо Вас, – зазначає, – щоб Ви переказати зволили Єму (себто М. Лисенкові. – Р. К.) те, що ми не смієм сказати: ми б з найбільшою вдякою прийняли від Нього такі дарунки, коли б підложив під музику та убрав своїми чаруючими звуками деякі многоцінні думки Високоповажаних панів Верниволи, Перебенді (О. Кониського. – Р. К.), І. Франка і такі інші. Ми б радо заспівали, приміром, отак».

І далі називає низку віршів О. Кониського, І. Франка, Б. Грінченка, надрукованих у журналі «Світ» І. Франка за 1881-1882 роки. Все це, справді, добірні твори громадсько-патріотичного звучання з яскравою художньо-пісенною формою.

Звертаю увагу на ці факти, оскільки нема сумніву, що вони – зокрема, значна активізація національно-патріотичного руху серед української молоді, яку відчув і побачив О. Кониський у Львові, її прагнення співати і ширити між народом пісні з новими думками, чуттями і громадянськими устремліннями, прохання творити такі пісні, – мали зв'язок і якийсь вплив на виникнення саме в той час Молитви-Гімну «Боже великий, єдиний».

Очевидно, маємо тут справу не просто з синхронністю й емпіричною суміжністю цих фактів, а з їх причинно-наслідковою діалектикою – потребою і відповіддю на неї.

Ось ще один важливий документ стосовно цієї справи – лист О. Кониського до Б. Кирчіва від 28 березня 1885 р., який після смерті його адресата в 1900 р., на щастя, потрапив до архіву І. Франка і там зберігся. Кажу, на щастя, бо передусім він дає можливість встановити датування тексту і музики Молитви-Гімну, проливає світло на ряд моментів

на Ваш лист, при котрому був лист і до Лисенка; але я виконав усе, про що Ви писали до мене.

На сей раз маю до Вас ось яку просьбу. Я написав «Молитву українських дітей», а Лисенко завів її в ноти і прибрав дуже хорошу музику, котра тут усім дуже подобалася. На лихо, у нас не можна її надрукувати, а, на нашу думку, варто було б той гімн розповсюдити і в селах, і в школах Галичини. Тим-то я післав ту «Молитву» з нотами до високоповажного Володимира Шухевича (Куркова, ч. 25), просячи его поради, як би то надрукувати. Але, гадаю собі, що у Шухевича і свого діла по шию, а ми б бажали, щоб «Молитва» була надрукована ще в маї.

Хочу просити Вас: візьміть ту «Молитву», перегляньте з людьми тямущими і одпишіть мені:

Чи сподобається вона в Галичині і чи варто її друкувати?

Коли варто – дак що коштуватиме видання (примірників 500)? Де ліпше надрукувати – чи у Львові, чи Липську?

Чи не візьмете Ви або чи не включите кого, що має досвід, до видання і продажу его?

Моє бажання каже: щоб видання було не розкішним, але дешеве якомога, щоб могли і селяни его набути. Гроші від продажу повернути на користь Вашого Комітету, себто на кошти видання Вашого «Кобзаря».

В часописах про сю річ вістки не подавайте поки що. Я вельми був би вдячний Вам, коли б Ви спитали і написали мені щиро, що скажуть про сю річ і що порадять як Шухевич, так і Вахнянин і інші Ваші композитори і кращі музики.

Щиро поздоровляю Вас і жду Вашої відповіді. Вам щирий Перебендя (Підпис).

Далі, як простежується на основі виявлених листів, події цього сюжету розвивалися так: Б. Кирчів відповідно до прохання О. Кониського звернувся до В. Шухевича, але той відмовився передати рукопис «Молитви», заявивши, що сам займеться полагодженням цієї справи і на-

пише авторам.

Про це і сповіщав Б. Кирчів О. Кониського в листі з 15 травня 1885 р.: «Отже ж, хоч як я хлопотався о те, донині так нічого не розвідав, не бачив, не чув теї «Молитви» та і не можу сповнити волю Вашу, Високоповажаний Добродію. Професор Шухевич напіннув спершу лиш те, що вона гарна, тільки ж для діток бодай чи не затрудна, чи не заважна музика. Але ж я гадаю, що вже те саме, що Лисенків се твір, мусить се бути гарне і пригоже; шкода лиш, що видання її проволочеться. Однак вже добре, що редакція в добрих щирих руках: високоповажний професор видасть се як член Товариства педагогічного під фірмою товариства, то і запевнить їй громадянство в наших школах людових; коли б лиш скоріше побачила «Молитва» ся світ Божий».

Автор листа вказував також, що у Львові на той час тільки в польській друкарні Піллера були знаки для друкування нот, але ця друкарня дуже перевантажена різними роботами і тому могла б дуже затягнути друк, інформував про можливу ціну за видання і намір Шухевича опублікувати цей твір способом літографування. «Воно також буде гарно викінчене» – заспокоює і запевняє: «Взагалі, добродій Шухевич заявив категорично, що сам він займеться цілою справою і до сеї ж роботи его найкомпетентніші, найбільш вправні руки».

Те, що О. Кониський підключив до заходів щодо публікації «Молитви» молодих, очевидно, мало значення. В. Шухевич відразу написав О. Кониському (цей лист з поміткою адресата про одержання 21 квітня 1885 р. зберігається, як і деякі інші цитовані тут, у фонді О. Кониського відділу рукописів Інституту літератури ім. Т. Шевченка), повідомляючи, що займається справою публікації твору. Видно, що з цього приводу він уже

провів відповідні переговори з літографією, бо повідомляв у листі умови і суму оплати за цю роботу.

Тут Шухевич намагався з'ясувати докладніше і суть застереження щодо складності твору для дітей, про яке на основі його слів згадувалося в листі Б. Кирчіва. Робив це делікатно, щоб не вразити авторів, але переконати їх: «Позвольте тепер, що вискажу погляди наших людей на композицію. Она, як така, – прекрасна, але для дітей трудна до вивчення напам'ять, бо нема тої скочності в ній, яка характеризує всі діточі та школярські пісні, або тої, що у «Ще не вмерла Україна», «Дай же, Боже, добрий час» і прочіі. Темпо заповільнено. Я пробував своїх вчити – не здужали; Вахнянин хотів вивчити в школі, так на хлопця було спізнати, що душа їх жару бажає. Тож розкажіть про се Лисенкові – яка його в тім думка. Коли східна з нашою, найпереробить, тоді надішліть, зараз піде до друку. А коли ні – най іде й така. Она яко молитва, – прекрасна, тільки, що задля своєї поваги – не вкорениться між дітьми, як інші пісні».

Це досить істотний момент. З самого початку автори планували цей твір як «Молитву українських дітей». У збереженому фрагменті автографу партитури М. Лисенка він названий «Дитячий гімн». О. Кониський і М. Лисенко знали, що російська влада не дозволить поширення «Молитви» на Наддніпрянщині, тому розраховували на можливість її розповсюдження головню в південноукраїнській Україні – Галичині і Буковині, зокрема в школах і сільських хорах, що в той час почали засновуватися при читальнях «Просвіти».

(Продовження у наступному числі «Мети».)

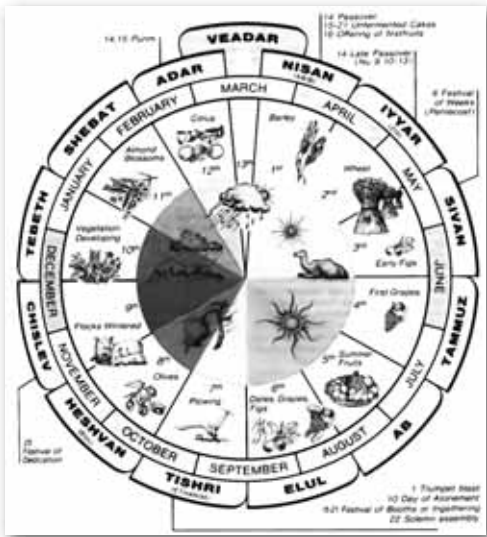
Роман КИРЧІВ,
професор, доктор філологічних наук.

Степан Хулап, кандидат богослов'я

РЕФОРМА КАЛЕНДАРЯ І ПАСХАЛІЇ

Однак таке мирне співіснування двох практик тривало недовго і незабаром виник серйозний конфлікт: Папа Римський Віктор (189-198) зажадав у 195 році від малоазійців під загрозою відлучення святкувати Пасху разом з Римською Церквою. Полікрат Ефеський надіслав Папі послання, де пояснював правність своєї традиції, прив'язуючи її до практик апостолів. Римська практика з точки зору малоазійців була, вочевидь, «нововведенням», «реформою», яку вони не сприймали, і Папа Віктор відлучив їх від евхаристійного спілкування. Така різка позиція єпископа Риму викликала протест навіть у середовищі тих, хто святкував Пасху за римським звичаєм. Так, св. Іриней Ліонський написав послання Папі, в якому рекомендував йому примиритись із тими, хто святкує Пасху 14 нісана. Різниця у святкуванні Пасхи, на думку святителя, існувала завжди; малоазійці дотримуються дуже давньої традиції, і переривати евхаристійне спілкування з ними лише через обрядовість не можна.

РЕФОРМА ЮДЕЙСЬКОГО КАЛЕНДАРЯ

І ДАТА ВЕСНЯНОГО РІВНОДЕННЯ

Помітною особливістю усіх пасхальних суперечок у II столітті є той факт, що власне дата 14 нісана (тобто пасхального повного місяця) не відіграла в них жодної ролі. Усі сторони конфлікту – як чотирнадцятники, так і Рим в особі Папи Віктора – погоджувалися в тому, що необхідно наслідувати в цьому питанні юдейське літочислення. Проте в II-IV століттях у юдаїзмі відбулася важлива подія – була здійснена реформа календаря.

До цього часу тут велася мова про сонячний календар. А от юдейський календар ґрунтувався на русі Місяця. Тривалість місячного місяця складає близько 29,5 днів, а місячний рік був побудований так, щоб місяці тривалистю 29 і 30 днів чергувалися, даючи в сумі 354 дні. Місячний рік не кратний сонячному (сонячний рік містить приблизно 12,4 місячних місяців), тому аби включити до сонячного року місячні місяці без їхнього роздроблення, раз у декілька років до 12 місячних місяців додавали ще один, наближаючи тим самим місячні роки до сонячних. Такі подовжені високосні роки містили 13 місячних місяців. У цьому і полягає основна ідея місячно-сонячного календаря, який став комбінацією місячних місяців з сонячними роками.

Під час існування другого Храму «день молодика» визначався емпірично – спостереженням за світилом спеціально призначених для цього людей, після чого синедріон урочисто проголошував «освячення» цього дня. Додатковий місяць вставлявся у міру потреби, причому до уваги бралися багато чинників – чи

дозрів ячмінь, який був необхідний для приношення снопа у другий день свята (див. Лев. 23, 10-16; Втор. 16, 9), чи готові були ягнята для жертвопринесення і так далі. Після зруйнування Храму і розсіяння юдеїв внаслідок придушення повстання Бар Кохби (132-135 рр.) ситуація змінилася. Як свідчать документи, юдеї в розсіянні перестали святкувати Пасху одностадно в один і той же день, почавши запроваджувати різні календарні системи, які співвідносилися з календарями тих місцевостей, де вони жили. Тому рабини, усвідомивши необхідність збереження єдності народу, вирішили ввести в ужиток новий, обов'язковий для всіх юдеїв місячно-сонячний календар, в якому додаткові місяці вставлялися не лише у міру потреби, а за певною схемою. Цей процес тривав протягом II-IV століть і був завершений, імовірно, Гілелом II, який у 344 році запровадив загальнообов'язковий юдейський календар.

Здавалося б, ця подія не повинна мати жодного стосунку до дати святкування християнської Пасхи, проте внаслідок юдейської календарної реформи виникла нова проблема: часом юдейське свято, обчислене за новим календарем, припадало раніше від весняного рівнодення. Ця дата в древньому світі вважалася початком весни і сприймалася в народній свідомості як «неофіційний» початок нового року. В цьому випадку християни, які святкували Пасху одного року – після весняного рівнодення, а наступного за ним – до цієї дати, при такій системі відліку часу повинні були святкувати Пасху двічі протягом року. Хоча подібна побудова може видатися штучною, проте християнською реакцією на таку ситуацію стало створення власних пасхальних таблиць, в яких Пасха завжди святкується після рівнодення.

У працях Йосифа Флавія та Філона Александрійського є згадка про те, що юдейська Пасха святкується залежно від дати весняного рівнодення. Також багато християнських письменників свідчать про те, що юдеї змінили свою календарну систему, що викликало протиріччя з древнім правилом (серед них можна назвати Анатолія Лаодикійського, св. Петра Александрійського, Сократа, Созомена, різні Апостольські Постанови тощо). Отже, неприйняття до уваги весняного рівнодення – дати, яка не зустрічається у Святому Писанні, – власне, і стало тим поштовхом, в результаті якого виникла християнська пасхалія.

ВИНИКНЕННЯ ХРИСТІАНСЬКИХ ПАСХАЛЬНИХ ТАБЛИЦЬ

Створення окремої християнської пасхалії означало принципову відмову від того, аби брати до уваги дату юдейського 14 нісана, яка, на думку християнських пасхалістів, була обчислена неправильно. Дві основні християнські катедри – Рим та Александрія – почали незалежно одне від одного складати власні пасхальні таблиці. В їх основу були покладені астрономічні дані тієї епохи. Все сказане про співвідношення точності і простоти стосовно календаря справедливо стосується і пасхалії. Проблема ж у даному випадку полягала в тому, що тривалість сонячного та місячного року не є кратними величинами. Для узгодження їх тривалості вже в давнину вживалися два цикли – 8-річний і 19-річний.

Перший із них, більш давній, базується на тому, що вісім сонячних років за кількістю днів приблизно дорівнюють 99

місячним місяцем. Його зсув за фазами Місяця складає близько 1,53 доби за вісім років, що є досить помітним. 19-річний місячно-сонячний цикл був створений відомим астрономом давнини Метоном у 432 році до Р. Х. Він є точнішим, особливо після змін Каліпа та Іпарха, які перетворили його в 76-річний і 304-річний періоди відповідно.

Цікаво, що як Рим, так і Александрія почали з використання простішого 8-річного циклу. В Александрії на ньому свою пасхалію заснував св. Діонісій Александрійський (247-264). Його ж використовували і в західних пасхаліях – св. Іполит Римський (його 112-річна таблиця – найдавніша із тих, що дійшли до нас) і творці 84-річної римської пасхалії, якою керувалися впродовж декількох століть. Та незабаром александрійці усвідомили велику неточність, яка містилася у 8-річному циклі, і перейшли до використання 19-річного. Римляни ж продовжували дотримуватися своєї практики. Спочатку александрійська пасхалія була періодом у 95 років, тобто п'ятикратним повторенням 19-річного циклу; 532-річна ж форма вперше згадується в V столітті ченцем Аніаном.

І ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР І ПАСХАЛЬНЕ ПИТАННЯ

Проте частина християн Антіохійського патріархату (Сирія, Месопотамія і Килікія) продовжувала дотримуватися традиції святкування Пасхи в недільний день, що наступає за 14 нісана юдеїв, тобто залишалися вірними тій практиці, за відмову від якої Папа Віктор відлучив малоазійців. Тож у нових умовах, коли у решті Церкви вже були власні пасхальні таблиці, незалежні від юдейської дати, інколи траплялося, що антіохійцям доводилося святкувати свій Великдень до весняного рівнодення, причому різниця у святкуванні у порівнянні з рештою християнського світу могла сягати 5 тижнів. Через це вони отримали в науці назву «протопасхити». Саме проти такого дотримання юдейської традиції і була спрямована діяльність I Вселенського Собору. І хоч отці Собору не залишили по собі жодного канону стосовно пасхалії, проте, як впливає з послання імператора Константина до єпископів, які не були присутніми на Соборі, там було вирішено всім християнам святкувати Пасху в один і той же день, а антіохійці таки відмовилися від своєї залежності від юдейського 14 нісана.

Саме у цьому сенсі слід розуміти 7-ме апостольське правило, яке забороняє святкувати Пасху «раніше від весняного

рівнодення разом з юдеями», – як також і 1-ше правило Антіохійського Собору. І спрямовані вони саме проти залежності християн від дати юдейської Пасхи, а не просто проти святкування християнами свята в один день із юдеями, як це нині часто невірно тлумачиться. Справді, якби вказані правила забороняли святкувати Пасху в один день з юдейським святом, то неможливо було б пояснити дати кінця III – початку IV століть, коли, згідно з александрійською пасхалією, християнська Пасха збігалася з юдейською, а саме – в 289, 296, 316, 319, 323, 343, 347, 367, 370, 374 і 394 роках. У V столітті такий збіг траплявся 9 разів, і востаннє він стався у 783 році, після чого таке стало неможливим через неточність юліанського календаря. В разі, якщо б поширене нині тлумачення було б вірним, то під порушення вказаних канонічних правил потрапляли б святі отці періоду всіх семи Вселенських Соборів, оскільки вони час від часу святкували Пасху в один день із юдеями. Проте наріжним каменем як александрійської, так і римської пасхалії була покладена їхня незалежність від юдейського 14 нісана, тому укладати навмисно не звертають уваги на випадки можливого збігу. Зі всього розмаїття пасхальних таблиць, що дійшли до нас, немає жодної, де б у разі збігу з юдейським святом християни переносили б свою Пасху на тиждень вперед. Вони просто не звертали уваги на такі збіги, сприймаючи юдейські дати як принципово «невірні». Про таке розуміння ясно свідчить і св. Єпіфаній Кіпрський: «Пасха не може святкуватися, якщо не відбулося рівнодення, – що юдеями не дотримується. Ми святкуємо Пасху після рівнодення, незалежно від того, що часом і вони разом з нами святкують її. А коли вони святкують Пасху раніше від настання рівнодення, то святкують самі».

РІЗНИЦЯ У СВЯТКУВАННІ ПАСХИ ПІСЛЯ І ВСЕЛЕНСЬКОГО СОБОРУ

Панує поширена думка, що нібито Нікейський Собор повністю вирішив пасхальне питання і ввів у вжиток александрійську пасхалію або навіть і склав її. Проте отці Нікейського Собору не можуть вважатися «укладачами» 19-річного циклу бодай тому, що він використовувався Церквою на Сході і до 325 року.

(Продовження у наступних числах «Мету».)

Б А Ж А Ю Т Ь П О З Н А Й О М И Т И С Я

ЧОЛОВІКИ:

14) група «Н»: АДРІАН. Українець, греко-католик, 11.10.1977 р.н.; ріст – 184 см.; вага – 82 кг.; волосся – шатен; (7) – здоровий; (8) – не маю; (10) – ерудований, поліглот (10 мов, в т. ч. японська); захоплення, інтереси: – подорожі, історія України, релігія; (11) – чесність, порядність; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – інженер комп'ютерної техніки; (15) – матер. незалежний; (16) – народився: – м. Львів; проживаю: – м. Торонто; контактний телефон: adriah@hotmail.com.

15) група «Н»: ЮРІЙ. Українець, греко-католик, 18.03.1978 р.н.; ріст – 178 см.; вага – 69 кг.; волосся – світле; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – доброта, побожність, чесність, порядність; захоплення, інтереси: – духовна література, праця з молоддю; (11) – дівчина, надійна дружина священника; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – студент-аспірант, майбутній священник; (15) – проживаю з батьками; (16) – село Лавриків, Жовківський р-н, Львівська обл.; контактний телефон: 8-(050)-955-63-94; 8-(097)-450-18-38

16) група «Н»: ВАСИЛЬ. Українець, греко-католик, 30.10.1970 р.н.; ріст – 175 см.; вага – 90 кг.; очі – карі; волосся – руське; (7) – здоровий; (8) – не маю; (10) – доброта, працьовитість, чесність; захоплення, інтереси: – життя у добрих проявах; (11) – без шкідливих звичок; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – працівник на заводі; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – с. Зимна вода, Львівська обл.; контактний телефон: 8-(098)-420-82-27;

17) група «Н»: РОМАН. Українець, греко-католик, 02.11.1972 р.н.; ріст – 168 см.; вага – 80 кг.; волосся – шатен; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – добрий, спокійний; захоплення, інтереси: – футбол, подорожі, музика; (11) – спокійна, добра, роботяща; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – сантехнік в лікарні; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – с. Старий Яричів, Львівська обл.; контактний телефон: 8-(096)-431-31-17;

18) група «Б»: ЕММАНУІЛ. Українець, греко-католик, 02.01.1955 р.н.; ріст – 169 см.; вага – 66 кг.; очі – голубі; волосся – русе; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – добрий, спокійний, чесний, чуйний; захоплення, інтереси: – спорт, природа, книги; (11) – не схильність до повноти, відвертість, порядність, спільність поглядів; (12) – так; (13) – 7 років; (14) – отримав церковне уневажнення подружжя; (15) – сину 24 роки, поліглот (7 мов), інструктор по гірським лижам в Буковелі; професія: – інженер-системотехнік (ТзОВ «МАРКЕТ-МАТС»), по сумісництву – будівельник; (17) – матер. незалежний, проживаємо вдвоє із сином у Львові; (18) – народився: – Закарпаття, с. Т-Ремети; проживаю: – м. Львів; контактний телефон: +38-(095)-495-10-51.

20) група «Н»: АНДРІЙ. Українець, греко-католик, 24.04.1974 р.н.; ріст – 163 см.; вага – 63 кг.; очі – сірі; волосся – темно-русе; (7) – інвалід III гр.; (8) – не маю; (10) – чесність, порядність, доброта, вірність; захоплення, інтереси: – історія України, духовна література; (11) – скромність, побожність; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – вантажник на підприємстві; (15) – прож. з батьками і 2-ма братами; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(067)-174-43-47.

21) група «Н»: НАЗАР. Українець, греко-католик, 23.04.1988 р.н.; ріст – 179 см.; вага – 69 кг.; очі – карі; волосся – шатен; (7) – здоровий; (8) – не маю; (10) – добрий, чуйний, спокійний, не конфліктний; захоплення, інтереси: – музика, книги, фільми, природа, подорожі; (11) – порядність, відвертість, спільність поглядів, взаємодовіра; (12) – так; (13) – товариські стосунки, створення сім'ї; професія: – автослюсар, електрозварник; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(096)-975-20-70.

22) група «Б»: МИХАЙЛО. Українець, греко-католик, 19.04.1959 р.н.; ріст – 168 см.; вага – 82 кг.; очі – карі; волосся – русе; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – доброта, ввічливість, врівноваженість; захоплення, інтереси: – різноманітні; (11) – добра, ввічлива, спокійна; (12) – так; (13) – 12 років; (14) – отримав церковне уневажнення подружжя; (15) – сину 15 років, здоровий, незалежний, живе окремо; професія: – вчений-агроном; (17) – матер. та житлово незалежний; (18) – народився: – Львівська обл.; проживаю: – м. Львів; контактний телефон: +38-(097)-496-27-77.

23) група «Н»: ОЛЕКСАНДР. Українець, греко-католик, 13.07.1964 р.н.; ріст – 172 см.; вага – 70 кг.; очі – зелені; волосся – чорне; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – добрий, товариський, сімейний; захоплення, інтереси: – мови, музика, Інтернет, антикваріат; (11) – добра, сімейна; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – вчитель; (15) – матер. незалежний; (16) – м. Львів; контактний телефон: +3-(097)-220-32-89.

ЖІНКИ:

ХРИСТІЯНСЬКИЙ КЛУБ ЗНАЙОМСТВ «НАША ДРУЖНА РОДИНА»

Веселих Різдвяних та Новорічних свят!

1) Всім дописувачам, які бажають ознайомитися із концепцією діяльності християнського клубу знайомств КЗНДР при газеті «Мета», з особливостями роботи даного Клубу, побажаннями і рекомендаціями координатора КЗНДР по співпраці з дописувачами, висвітленими в розділі «Клуб знайомства» газети «Мета» – звертатися до координатора християнського клубу знайомств КЗНДР при газеті «Мета» Олександра РОМАНЮКА за тел.: 8-(032)-226-43-97 (пн., ср., пт. – з 15.00 до 19.00; або у: вт., чт. – з 11.00 до 15.00);

2) З червня 2008 року публікація всіх оголошень в рубрику «БАЖАЮТЬ ПОЗНАЙОМИТИСЯ» платна. В конверт на адресу Клубу знайомств при газеті «Мета» потрібно вложити: а) заповнену анкету; б) копію чеку про сплату коштів.

Номер рахунку: «Кредобанк», МФО 385372; ЗКПО 2195527115; р/р 2620201054588; Галітурка І.П.; Сума платежу: 15 гривень; Призначення платежу: за розміщення анкети.

26) група «Б»: МАРІЯ. Українка, християнка, 15.03.1952 р.н.; ріст – 165 см.; вага – 60 кг.; волосся – світло-русе; (7) – нормальний; (8) – не маю; (10) – всебічні; (11) – до 60-и років; (12) – (-); (13) – 2 роки; (14) – вдова; (15) – син 21 рік, освіта вища, здоровий, працюю; (16) – пенсіонерка, освіта вища, працюю; (17) – житлом забезпечена; (18) – м. Львів; контактний телефон: +38-(097)-220-96-38.

28) група «Б»: ОКСАНА. Українка, православного обряду, 24.10.1959 р.н.; ріст – 165 см.; вага – 60 кг.; волосся – чорне; очі – коричневі; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – емоційність, комунікабельність, поєднання протилежностей; захоплення, інтереси: – флористика, мистецтво, маркетинг; (11) – відповідальність, організованість, сімейний лідер, доброта; (12) – так; (13) – 10 років; (14) – вдова; (15) – донька, 14 р., здорова, захоплення: спорт, танці, флористика, комп'ютер; професія: – дизайнер-флорист (творча робота); (17) – матер. і житлово незабезпечена; (18) – народилася: – м. Ужгород; проживаю: – м. Львів; контактний телефон: +38-(067)-169-00-86.

31) група «Н»: ОЛЬГА. Українка, греко-католичка, 14.01.1958 р.н.; ріст – 175 см.; вага – 68 кг.; очі – карі; волосся – чорне; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – врівноважена, надійна, порядна; захоплення, інтереси: – вишивка, картини, театр, фітотерапія, природа, квіти, замки; (11) – розумний, інтелігентний, господар, життєрадісний; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – провідний економіст; (15) – матер. і житлово забезпечена; (16) – народилася: – м. Судова Вишня; проживаю: – м. Львів; контактний телефон: 69-69-65.

34) група «Н»: ОЛЕСЯ. Українка, греко-католичка, 25.02.1974 р.н.; ріст – 166 см.; вага – 56 кг.; волосся – каштанове; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – правдива, добра, романтична; захоплення, інтереси: – мистецтво, спорт, подорожі (в т.ч. гірські), історія України; (11) – чесний, добрий, розумний; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – викладач ВНЗ; (15) – матер. і житлова незалежність – відносна; (16) – м. Львів; контактний e-mail: kedryna@gmail.com.

35) група «Н»: ІВАННА. Українка, православного обряду, 19.01.1966 р.н.; ріст – 164 см.; вага – 60 кг.; очі – карі; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – добра, захоплення, інтереси: – широке коло зацікавлень, книги, квіти; (11) – працелюбність, порядність; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – бібліотекар, працюю у Львові; (15) – проживаю з батьками; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(067)-902-42-77.

36) група «Б»: КАТЕРИНА. Українка, греко-католичка, 05.03.1939 р.н.; вага – 70 кг.; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – захоплення, інтереси: – ніякі;

При відсутності чеку про сплату коштів анкети не будуть опубліковані.

3) Послуга по ознайомленню з анкетними даними всіх членів КЗНДР, які розміщені в попередніх номерах газети «Мета» в рубриці «БАЖАЮТЬ ПОЗНАЙОМИТИСЯ» – надається тільки для членів КЗНДР!

Листи в християнський клуб знайомств КЗНДР надсилайте на адресу редакції газети «Мета»:

Клуб знайомств, координатору, редакція газети «Мета», площа св. Юра, 5, м. Львів Україна, 79000

Координатор КЗНДР Олександр РОМАНЮК.

ДО УВАГИ ДОПISУВАЧІВ!

1) З № 1 (60) газети «МЕТА» оголошення № 29 (жін) – знято з подальшої публікації.

2) Координатор КЗНДР не проводить листування з дописувачами. Консультації по всім запитанням, які виникають у дописувачів, координатор КЗНДР прово-

дить виключно по телефону 8-(032)-226-43-97 за вказаним вище графіком роботи;

3) До друку в газету не допускаються оголошення від тих дописувачів, які не виконують вимог концепції (статуту) клубу, а саме:

– не відповідають на всі пункти «АНКЕТА...» – зокрема: сімейний стан, тривалість самотнього життя – (для дописувачів групи «Б»);

– не вказують свій контактний телефон;

– не провели оплату коштів поштою за публікацію оголошення або через неухважність надсилають кошти на інший рахунок;

– надсилають інформацію про себе листом на бланках не встановленої у Клубі форми і т.п.). Будьте уважні!

4) Для розміщення анкети в черговому номері газети «МЕТА» прохання заповнені анкети разом із копією квитанції про оплату коштів надсилати в редакцію не пізніше, аніж до кінця кожного місяця.

(11) – вік 65-70 р., доброта, чуйність, чесність, щоб не пив і не курив; (13) – 4 роки; (14) – вдова; (15) – 2 доньки: 47 р. та 34 р., живуть окремо; (16) – пенсіонерка; (17) – матер. і житлово незалежна; (18) – народилася: – Львівська обл.; проживаю: – Винники; контактний телефон: 296-38-81.

39) група «Н»: ПРИНА. Українка, греко-католичка, 28.03.1970 р.н.; ріст – 157 см.; вага – 58 кг.; очі – голубі; волосся – руське; (7) – здорова; (8) – не маю; (10) – добра, любляча, вірна; захоплення, інтереси: – любов до дітей, читання, готування смачних страв; (11) – розумний, добрий; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – вихователь в дитсадку; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – смт. Рудно; контактний телефон: +38-(097)-298-27-12.

40) група «Б»: ОЛЬГА. Українка, греко-католичка, 26.08.1975 р.н.; ріст – 160 см.; вага – 57 кг.; очі – карі; волосся – каштанове; (7) – відносно добрий; (8) – не маю; (10) – намагався жити по Божих заповідях; захоплення, інтереси: – читання релігійної літератури, Святого Письма; (11) – чесний християнин; (12) – так; (13) – 5 років (30 р.); (14) – отримала церковне уневажнення подружжя; (15) – син 8 років, часто хворіє простудами, алергічний; професія: – коледж по спец. «Банківська справа», зараз не працюю; (17) – матер. залежна від батьків, житлово незалежна; (18) – м. Львів; контактний телефон: +38-(097)-346-64-39.

42) група «Н»: МАР'ЯНА. Українка, греко-католичка, 21.09.1973 р.н.; ріст – 156 см.; вага – 52 кг.; очі – зелено-коричневі; волосся – руське; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – відповідальна, вірна, принципова, неідеальна; захоплення, інтереси: – подорожі, музика, шиття; (11) – надійний, розумний; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – лікар; (15) – проживаю з мамою; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(067)-708-29-91.

43) група «Н»: МАРІЯ. Українка, греко-католичка, 17.11.1955 р.н.; ріст – 158 см.; вага – 63 кг.; очі – сірі; волосся – блондинка; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – зла, драгівлива, нерівноважена, лінива до молитви та до праці; захоплення, інтереси: – не маю; (11) – без шкідливих звичок; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – тимчасово безробітна; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контактний телефон: 244-23-52.

44) група «Н»: МАРІЯ. Українка, греко-католичка, 23.08.1978 р.н.; ріст – 150 см.; вага – 55 кг.; очі – каштанові; волосся – каштанове; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – спокійна, врівноважена; захоплення, інтереси: – читання, вишивання, подорожі; (11) – товариський, врівноважений, без шкідливих звичок; (12) – так; (13) – товариські стосунки, створення сім'ї; професія: – державний

службовець; (15) – матеріально незалежна; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(096)-820-66-24; або: +38-(096)-708-94-81.

45) група «Н»: ПРИНА. Українка, греко-католичка, 03.06.1976 р.н.; ріст – 168 см.; вага – 60 кг.; очі – блакитні; волосся – руське; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – доброта; захоплення, інтереси: – читання, майстерність; (11) – товариський, врівноважений; (12) – так; (13) – товариські стосунки, створення сім'ї; професія: – продавець одягу; (15) – матеріально незалежна; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(067)-196-36-51;

46) група «Н»: ОЛЬГА. Українка, греко-католичка, 21.07.1965 р.н.; ріст – 175 см.; вага – 77 кг.; очі – карі; волосся – руське; (7) – добрий; (8) – не маю; захоплення, інтереси: – книги, театр, подорожі; (11) – порядність; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – бухгалтер; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(098)-560-52-85;

47) група «Н»: ПРИНА. Українка, греко-католичка, 11.02.1970 р.н.; ріст – 176 см.; вага – 74 кг.; очі – сіро-голубі; волосся – руське; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – доброзичлива, врівноважена, романтична, відповідальна; захоплення, інтереси: – подорожі, театр, книжки, англ. мова; (11) – впевнений в собі, рішучий, ширий; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – біолог, працюю в медицині; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(067)-834-89-16;

48) група «Н»: ГАЛІНА. Українка, греко-католичка, 19.04.1978 р.н.; ріст – 170 см.; вага – 60 кг.; очі – карі; волосся – каштанове; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – відповідальна, з почуттям гумору, доброзичлива, товариська; захоплення, інтереси: – вишивання, подорожі в Карпати, читання; (11) – надійний, рішучий; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – синоптик у Львові, гідрометцентрі; (15) – частково; (16) – народилася: – Жидачівський р-н; проживаю: – м. Львів; контактний телефон: +38-(097)-342-79-47;

49) група «Н»: ПРИНА. Українка, греко-католичка, 13.03.1984 р.н.; ріст – 164 см.; вага – 73 кг.; очі – сірі; волосся – руське; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – доброзичлива, спокійна, щира; захоплення, інтереси: – читання, слухання музики, подорожі в гори; (11) – добрий, чесний, щоби не зловживав алкоголем; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – геолог; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контактний телефон: +38-(098)-806-46-84;

28 червня 2008 року у базиліці святого Павла в Римі Папа Бенедикт XVI проголосив так званий «Рік апостола Павла». Саме у такому сенсі Святіший Отець і формулює мету цього року св. Павла: «Для того, щоб слухати його і навчитися від нього, як нашого учителя «віри і правди», у яких вкорінені основи єдності Христових учнів». Хочу представити власні роздуми, присвячені розкриттю образу Павла як нашого вчителя, який є актуальним і сьогодні.

Роздумуючи над цією темою, я одразу хотів актуалізувати послання, учительські настанови Павла щодо буденного життя, щоб максимально представити його як особу, котра завдяки Божому натхненню випередила себе у часі на сотні років уперед. Я хочу розглянути проблему ідопоклонства у Павла та її актуальність у сьогоденні...

У своєму листі до Римлян (1,18-23) Павло порушує цю проблему і застерігає римлян щодо неї. Ідопоклонство ми можемо розглядати з різних складових, але найбільшою, мабуть, є жадібність. Жадібність породжує самолюбство, а, значить, порушується чи не найголовніша Божа заповідь: «Люби ближнього свого, як себе самого». У наш час людина повністю поринула у пристрасті, у надбання «мати все». Ми «поклоняємось» спортсменам, популярним людям, намагаємось наслідувати їх так, що інколи це доходить просто до абсурду... А Павло наголошує у листі до Ефесян: «Один Бог і Отець усіх, що над усіма й через усіх, і в усіх».

Кожному з нас дана благодать за мірою Христових дарів. Ми повинні дякувати Богу за те, що маємо, за ті таланти, якими Він нас нагородив, і розвивати їх, але в жодному разі не гордувати ними та не заздрити іншим. У посланні до Римлян Павло наголошує саме на тому, що часто особа ставить Бога на

друге місце, виставляючи тим самим на перше місце свої пристрасті.

У нашому сьогоденні ми втрачаємо відчуття часу, міри. Складається враження, що все у нашому житті відбувається неймовірно швидко, життя «мчить» на шаленій швидкості: ми живемо в часі швидкої їжі, швидкого транспорту, швидкого навчання тощо. І знову ж Павло, мовби передбачаючи це, перестерігає нас: «Тож уважайте пильно, як маєте поводитися, – не як немудрі, а як мудрі, використовуючи час, бо дні лихі. Тому не будьте необачні, а збагніть, що є Господня воля». Павло настановляє нас дякувати завжди Богові та прославляти Його.

Яким чином заспокоїтись, отримати тишу, бажаний спокій, якого нам всім інколи так бракує? Ми біжимо за бажанням мати усі матеріальні блага, намагаємось забезпечити себе всім; натомість забуваємо про родину, спільноту, Бога... Усе стає другорядним. Ми визначаємо для себе цілі на життя, які полягають, у більшості випадків, в отриманні всіх земних багатств цього світу. Та чи про ті багатства заповідав нам Господь? Чи казав Він забути про ближнього свого, стати жадібним стосовно нього (ближнього), маючи більше, ніж він, – чи навіть забрати у нього останнє? Чи казав Господь, «втративши голову», «летіти» за земними скарбами, втрачаючи натомість духовні?... Ні!

Ми часто погорджуємо людськими цінностями і розуміємо їх неправильно, оцінюємо їх за невірною шкалою. У згаданому раніше посланні до Ефесян апостол Павло влучно наголошує на головних християнських чеснотах, роблячи акцент на чистоті духа і тіла, на смиренні, на сумлінні. Як же ми, біжучи, справді збираємось щось змінити?

Не як трува... як грім!

Микеланджело Буонарроти (1475 – 1564)
Навернення апостола Павла.

Образ Савла демонструє нам символіку, яка подає нам яскраві приклади сумлінності, послуху, вміння визнавати власні помилки. Його навернення – яскравий приклад віддання своєї долі і життя повністю під опіку і волю Божу. Павло ставить Бога у своєму серці, житті на найвищій місця, відкинувши кар'єру, людські пристрасті, відкинувши все, що можна порухувати, перевірити за часом, тобто все матеріальне. Натомість він прийняв те, що духовне, те, що бажане.

А що для нас із вами є тим бажаним? Чи не той спокій душі, чи не те розуміння, що Бог є поміч і що саме Він зупиняє час для тебе? Скажімо, після виснаженого робочого тижня, прийшовши додому і відчувши абсолютну тишу та спокій, людина поринає у стан відпочинку від усього земного з усіма його проблемами, одужує серцем від усякої немочі людського тіла. Ми відчуваємо перебування Бога десь зовсім близько, адже, як каже Павло, саме в усвідомленні того, що земні блага є нічим порівняно з тими багатствами душі, які на нас чекають, якраз і проявляється нам Бог. Тож

потрібно якомога більше часу приділяти для розмови з Богом. «Проказуйте між собою вголос псалми і гімни та духовні пісні, співайте та прославляйте у серцях ваших Господа» (Еф 5,19). І насолоджуйтесь кожною хвилиною перебування тут, на землі!

Апостол Павло є для нас лікарем, провідником у вічне життя. Він застерігає нас, даючи правильно зрозуміти те, що Бог є справедливим суддею, який зло карає, а за добро винагороджує. Апостол дає можливість усвідомити таку необхідну для нашого спасення річ, як визнання власної неспроможності осягнути Бога.

Однак не треба пишатися власною немічю. Навпаки – уповаючи на Божу ласку і милосердя, необхідно ставати все кращим і кращим, адже вдосконаленню людини, її стремлінню стати Божою дитиною немає меж. Дві тисячі років тому голос Павла звучав як мідна труба. Сьогодні ж необхідно, аби він звучав як грім!

Роман НАЗАРЕНКО,
студент 1-го курсу УКУ,
м. Сімферополь.

Отець-редемпторист Євстахій Смаль

Іншого разу наша громадка (50 осіб) в неділю раненько була в Дублянах. Всі хвилювалися, бо отця довго не було – а він ніколи не спізнився. А отця в той час били в міліції, бо ця система тільки на це і була спроможна. Нарешті пані Текля, глянувши у вікно, скрикнула: «Отець іде!» Хоч був побитий, але всіх висповідав і почав правити Службу Богу. З плачем була ця Служба Божа, суплікація і загальна молитва – за дорогого отця, який не мав уже сили навіть перекусити. Його хотіли знищити, та Господня сила була сильнішою від сатани. Отець говорив: «Та це не було смертельним, адже я ще живу». Таких отців сьогодні мало.

Не можу не згадати ще одного мужнього чину отця: сповідання українського люду у найтемнішому куточку польської катедри. Часто можна було чути, як деякі польські прихожанки обурювалися, а то й із криком реагували на цю акцію українського священика, який дозволяє собі в їхній катедрі «зухвале сповидаць тен свуй русиньські наруд».

У часи переслідування нашої Церкви у Львові і скрізь по районах, селах спонтанно виникали католицькі громади, які не бажали зраджувати віри своїх предків. Наша громада на запрошення пані Гані Колодки й отця Смалья часто їздила в Білогірський ліс. Йшли лісом від тролейбуса три кілометри. Часто їздили з отцем до знайомих сестри із фабрики «Промінь» у Рясне, на вулицю Кульпарківську, вулицю Довганика, на Левандівку до Зені. Отець Смаль бував також в с. Годинях, Соколі, Арламівській Волі, що на Мостищині.

Одного разу пані Текля запропонувала нам влаштувати іменини о. Євстахію. Пропозиція була прийнята дуже радісно. В неділю ми мали зібратись у Дублянах в сім'ї пані Гані. Діти вивчили віршички, всі щось вдома приготували. Нас було 50 осіб. Зранку сповідалися, промовляли спільну вервичку, молитви, розказували дещо з катехизму. Потім почалась Служба Божа, яка закінчилась о 16й годині. І відразу почалися вітання – від старших, молоді, діточок. Всім тим отець був заскочений. Після того, як заспівали «Многая літа», всі були запрошені до столу, але отець зник. І у всі наступні роки в цей день отець прислав інших священиків.

Врешті діждався наш дорогий Всечесний отець Євстахій Смаль самостійної України. Ще від 1989 року у Львові відбувались постійні здвиги, віча. Отець нам віщував: «О, Лесю! Це вже не пройде мимо, Советський Союз вже добре розхитався. Скоро і в нас засвітить сонце правди і свободи. Тисячі народу, молоді – це велика сила! Її вже ніяк не скриєш, вона стає могутньою, сильнішою, рішучішою з кожним тижнем».

Брат Василь Тураш розповідав: «До кінця свого життя отець Смаль опікувався сестрами-василіянками та іншими Згромадженнями, був їхнім провідником. Він почав правити під церквою Покрови на Личаківській ще тоді, коли її не віддавали. Не зважав ні на слабе здоров'я, ні на погоду – відправа мусила бути. Щоб обслужити громаду вірних, отець відправляв на день декілька Служб».

Я був покликаний до Чину отцем Смалем 1986 року. Ми ходили до села Лозини, що за 7 км від Янева – отець все був там. Ми співали всі Служби. Приємний у спілкуванні, отець добре ставився до всіх, був добрим сповідником».

З книги «Подвижники Чину Найсвятішого Ізбавителя в Україні» (Тернопіль, 2004)

(Продовження у наступному числі "Мети")

Позиція Біблії стосовно гомосексуалістів

У Біблії дуже багато говориться про гомосексуалізм. Я нагадаю лише найосновніші тексти. Зокрема, апостол пише: «Тому що те, що можна відати про Бога, їм явне, бо Бог їм об'явив; невидиме ж його, після створення світу, роздумуванням над творами, стає видиме: Його вічна сила і Божество, так що нема їм оправдання. Бо, пізнавши Бога, не як Бога прославляли або дякували, але осуєтилися у своїх мудруваннях, і притемнилися їхнє нерозумне серце. Заявляючи, що вони мудрі, стали дурними і проміняли славу нетлінного Бога на подобу, що зображує тлінну людину, птахів, четвероногих і гадів. Тому й передав їх Бог за похотями їхнього серця на нечистоту, щоб вони самі сквернили власні тіла між собою. Вони замінили Божу правду на неправду і честь віддавали і служили створінню радше, ніж Творцеві, котрий благословен повіки. Амінь. За це ж і видав їх Бог пристрастям ганебним, бо їхні жінки змінили природні вживання на протиприродні; так само і чоловіки, полишивши природні вживання з жінкою, розпалилися своєю пожадливістю один до одного, чинячи ганьбу, чоловіки на чоловіках, і приймаючи на собі самих належну плату свого блуду. І як вони не вважали потрібним триматися правдивого спінання Бога, Бог видав їх ледачому розумові чинити негодяще»

(Рм. 1,19-28).

Тут апостол Павло розкриває нам причину появи подібного явища – віддаленість людини від Бога. В античному світі з цієї причини гомосексуалізм навіть не вважався особливим пороком. Навпаки – чимало філософів давнини бачили в цьому прояв вищого кохання.

Цю ж тему зачіпає у своєму 1-му посланні св. Петро: «Бо доволі часу минуло на виконуваних волі поган, тих, що віддавалися розпусті, пристрастям, пияцтву, гульні, напійкам та мерзенній службі ідолів» (1 Петр. 4,3).

Святий Павло характеризує гомосексуалістів, як неправедних, порятунок яких знаходиться, м'яко кажучи, під великим сумнівом. Гомосексуалістів тут позначає слово «мужоложники»: «Чи ж не знаєте, що неправедні Царства Божого не успадкують? Не обманюйте себе! Ані розпусники, ані ідопоклонники, ані перелюбники, ані розгнущдані, ані мужоложники, ані злодії, ані зажерливі, ані п'яниці, ані злоріки, ані грабіжники – Царства Божого не успадкують. І такими з вас деякі були; але ви обмились, але ви освятились, але ви оправдалися іменем Господа Ісуса Христа та Духом нашого Бога» (1 Кор. 6,9-11).

При однозначно жорсткій позиції стосовно геїв («Коли чоловік зійдеться з чоловіком так, як із жінкою, обидва

вчинили гідоту; смертю мусять їх покарати; кров їхня на них» (Лев. 20,13), Біблія несе їм звістку про спасіння. Головна тема Біблії – любов Бога до людей, яка дивним чином відкрилася нам через Ісуса Христа. А Христос сказав: «Прийдіть до Мене всі, втомлені і обтяжені, і Я заспокою вас» (Мт. 11,28), – а також: «Все, що дає Мені Отець, до Мене прийде; і що приходиться до Мене, не вижену геть» (Ів. 6,37). Чи звернене це запрошення і до грішників-гомосексуалістів? Поза сумнівом! «Бо Бог нас покликав не до нечистоти, а до святості» (1 Сол. 4,7). «Розпушта й усяка нечистота та захланність щоб і не згадувалися між вами, як це й личить святим» (Еф. 5,3).

Сайт «Богословие и Жизнь» без підпису автора

ПАПСЬКІ МОНЕТИ

Для карбування грошей Святиші Отці і Римський сенат використовували старий імператорський монетний двір, що знаходився біля Капітолію, неподалік від місця Septimus Severus. У пізньому середньовіччі Папський монетний двір знайшов нове місце, спеціально поблизу «Banco di Santo Spirito» («Банк Святого Духа»). У 1655 році папа Олександр VII (1655-1667 рр.) переніс Папський монетний двір до Ватикану. Лоренцо Берніні спроектував для нього устаткування, яке зробило можливим швидше карбування монет. За допомогою Франческо Джірдардіні карбувальні верстати були доведені до такого технічного рівня, що папська монета вважалася найсучаснішою і найефектнішою. Пізанелло, Бенвенуто Челліні і родина Хамерані спроектували для Понтифікального монетного двору будівлю з цільовими поверхами.

Проте Папські монетні двори були не лише у Вічному місті. При Боніфації VIII (1294-1303 рр.) монети Папської області виготовлялися у південній Франції. У часи заслання понтифіків у Франції (1309-1377 рр.) та Великої схизми (1377-1417 рр.) місцем карбування монет був Авіньйон. З папою Мартином V (1417-1431 рр.) Рим знову набув статусу головного монетного двору Папських областей.

Протягом наступних років випуск папських грошей відбувався в багатьох місцях Папських областей. Ще при Пії VI (1775-1799 рр.) монети карбувалися у 18 містах. Після Наполеонівських навал і повторного відновлення Папських областей Віденським конгресом в 1815 році папа Пій VII (1800-1823 рр.) припинив діяльність усіх монетних дворів, окрім тих, які знаходилися в Римі та Болоньї. Після 1860 року у розпорядженні Папської області знаходився лише Рим (на підставі окупації Романьї).

11 лютого 1929 року між Святим Престолом та Королівством Італія було укладено Латеранський договір, згідно з яким було утворено суверенну «Державу Ватикан» («Stato della Citta del Vaticano»), якій гарантувалося міжнародне право на випуск власної валюти. Перші монети з написом «Citta del Vaticano 1929» були призначені лише для колекціонерів. Та вже 2 серпня 1930 року держава Ватикан та Італія уклали договір «Convenzione monetaria». Система договорів була підписана між Королівством Італія і Ватиканом міністром фінансів королівства Москоні та губернатором держави Ватикан маркізом Камілло Серафіні. Угода набрала чинності 26 травня 1931 року. Це було справді щасливим випадком, оскільки перший губернатор Ватикану – маркіз Камілло Серафіні – був всесвітньовизнаним корифеєм у галузі нумізматики. Перед призначенням на пост губернатора Ватикану маркіз обійняв посаду охоронця всесвітньовідомого Монетного кабінету Ватиканської бібліотеки. Таким чином, відповідальність за нові папські монети від самого початку була в надійних руках. Королівський монетний двір перевів карбування грошей до Ватикану. А після падіння Італійської монархії в 1946 році це право було передане «Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato» («Державний поліграфічний інститут і монетний двір Італії»).

(Продовження в наступному числі «Метри»)

Продовження, початок у попередньому числі «Метри»

ЛЮБОВ РІДНОЇ ЗЕМЛІ Й НАРОДУ

Українська патріотка Ольга Матусевич, заслана на Сибір до лагерь в Мордовії за любов рідного краю й народу, з нагоди Дня Українського Політ'язня 12 січня 1984 року написала до Президії Верховної Ради СРСР свою заяву, в якій, між іншим, читаємо такі слова: «Бути ж українцем свідомим – найтяжчий державний злочин... Заявляю, що я – українка, українка за духом і кров'ю, і буду завжди і скрізь обстоювати своє святе право бути українкою та право України на існування і незалежність». Яка геройська жінка! Вона повинна бути для всіх нас прикладом, як треба любити свій рідний край і народ.

На всіх наших українських батьках лежить великий, Богом наложений обов'язок дати своїм дітям не тільки добре виховання і не тільки навчити їх любити свою віру, Церкву й обряд, але також впоїти в їхні серця любов до рідної землі й народу. Тільки таке виховання повне і правдиве, що сперте на любові Бога і батьківщини.

Чому любити рідний край і народ? До любові рідного краю й народу маємо ось такі головні спонуки:

1. Четверта Божа Заповідь

Вона стосується не тільки до нашого батька-матері по крові, але також до нашої спільної матері, якою є наша рідна земля, і до спільної родини, що нею є наш український народ. Маємо нашу земну матір, що дала нам дочасне життя; маємо духовну Матір-Церкву, що зродила нас через св. Тайну Хрищення до надприродного Божого життя; маємо ще третю матір – нашу Батьківщину, яка передала нам кров наших дідів і прадідів, нашу мову, традицію і наше славне минуле. Як мачуха ніколи не заступить рідної матері, так і жодна інша земля чи край не заступить нам рідної Батьківщини-України. «Немає на світі другої України, немає другого Дніпра», – каже наш поет Тарас Шевченко.

2. Так навчає християнська релігія

Сам Господь наш Ісус Христос дає нам гарний приклад, як любити свій народ. Він сам каже, що післяний найперше до загублених овець свого народу. Він плаче над майбутньою руїною святого міста Єрусалиму.

3. Закон природи

Сам Господь Бог вложив у серце кожної людини любов рідної землі. Любов свого народу така природна кожній людині, як природна любов дітей до батьків і батьків до дітей. Ескімос любить свої вічні сніги і свої хижі з льоду. Швайцарець любить свої високі гори. Наші гуцули й бойки тужать за своїми полонинами та пляями.

Як любити рідний край і нарід? В чому проявляється та любов? По чому її пізнати? Ось такі ознаки любові рідного народу:

1. Любов рідної мови

Цю мову ми виссали з грудей матері. Це одна з найкращих мов у світі. «Рідна мова, – каже наш письменник Б.Антоненко-Давидович, – це невід'ємна частка батьківщини, голос свого народу й чарівний інструмент, на звуки якого відгукуються найтонші й найніжніші струни людської душі... Рідна мова не тільки зберігає світлі спогади з життя людини і зв'язує її з сучасниками, – у рідній мові чується голос предків, у ній відлунюють перегорнені сторінки історії свого наро-

ШАНУЙ БАТЬКА І МАТІР ТВОЮ, ЩОБ ТОВІ БУЛО ДОБРЕ, І ЩОБ ТИ ДОВГО ПРОЖИВ НА ЗЕМЛІ

ЧЕТВЕРТА БОЖА ЗАПОВІДЬ

о. Юліан КАТРИЙ,
«Заповіді Божі»

ду». А давніший наш письменник Панас Мирний каже: «Найбільше й найдорожче добро в кожного народу – це його мова, ота жива схованка людського духа, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподівання, розум, досвід, почування».

2. Любов рідної землі

Чи не найкраща пісня туги за рідним краєм, яку знає історія, є пісня туги ізраїльського народу у вавилонській неволі? Ось вона: «Над вавилонськими ріками, там ми сиділи й ридали, як згадували Сіон... Бо там пісень просили у нас ті,

ікони, а опісля – портрети наших визначних мужів і героїв, прикрашені нашими вишивками.

4. Любов своєї віри, Церкви й обряду Найцінніший наш скарб – це наша свята віра і наша Церква Східного обряду. Наша Церква – це наша релігійна й національна твердиня. Вона вчить нас любити Бога і ближнього, любити свій рідний край і народ. Тож нашим обов'язком є бути добримми й ревними членами своєї Церкви, любити й цінити нашу св. Літургію і радо брати в ній участь, любити наші св. Богослуження і св. Тайни.

5. Готовість на жертву

Жертва – це мова любови. Любов без жертви – це пустий звук. Тому каже Ісус Христос: «Більшої любови ніхто не має над того, що життя своє кладе за друзів своїх».

В кожній добі нашого народу ми мали завжди безліч світлич героїв, які з любови до свого народу і рідного краю за нього радо кров свою проливали і життя своє віддавали. «Наша земля, – каже наша поетеса Уляна Кравченко, – це одна могила героїв-лицарів за волю». Ми мали героїв, що в обороні рідного краю знали тільки наступати, а не уступати, які йшли до бою з пісню на вустах. До таких в новіших часах належали наші Українські Січові Стрільці, наша Галицька Армія, воїни Української Народної Республіки, Українська Повстанська Армія, Перша Українська Дивізія та Карпатські Січовики. Всі вони вкрилися безсмертною славою.

Любов нашого народу до рідної землі прегарно змалював наш письменник Василь Стефаник у своїй новелі «Сини», написаній покутською говіркою. Цієї новелі не можна читати без зворушення.

Ось як старий батько Максим говорить про свого найстаршого сина, що хоче йти боронити свій рідний край: «Послідний раз прийшов Андрій: він був у мене вечний. «Тату, – каже, – тепер ідемо воювати за Україну». – «За яку Україну?» А він підоймив шаблев груду землі та й каже: «Оце – Україна, а тут, – і справив шаблев у груди, – отут її кров; землю нашу ідем від ворога відбирати...» Як та його шабля блиснула та й мене засліпила. «Сину, – кажу, – та є ще в мене менший від тебе, Іван, бери і его на це діло; він дужий, най вас обох закопаю у цю нашу землю, аби ворог з цього коріння її не віторгав у свій бік». – «Добре, – каже, – тату, підємо оба... Пізнім вечером, як Максим пообходив корови та коні та подоїв вівці, увійшов до хати... Потім прикляк до землі і молився: «А ти, Мати Божа, будь мойов газдинев; ти з своїм Сином посередині, а коло тебе Андрій та Іван по боках... Ти дала Сина одного, а я – двох».

Тільки тоді встане вільна Україна, коли всі українці тим ідеалом будуть жити, коли всі українці з'єднаються у спільній любові і жертві до рідного краю, коли всі українці з любови до рідного краю й народу будуть готові на всяку жертву, навіть на жертву власного життя.

(Продовження у наступному числі «Метри»)

що в неволю нас забрали... Як нам пісень Господніх на чужій землі співати? Якщо тебе, Єрусалиме, я забуду, нехай забудеться моя десниця! Нехай прилипне язик мій до піднебіння, коли тебе я не згадаю, коли Єрусалим я не поставлю понад найвищу мою радість!» (Пс. 136). Наш Сл.Б. А.Шептицький у своїм посланні «Найбільша Заповідь» так нас заохочує до любови свого народу: «Черговою любов'ю твого серця – по любові Бога й родини – є любов супроти свого українського народу та батьківщини. Зі своїм народом і батьківщиною ти зв'язаний не лиш спільною вірою, яку вважаємо найбільшим добром, і святым обрядом, яким дорожимо, але і спільною мовою, звичаями та обичаями. І тією землицею святою, на якій разом проживаємо... і цілою минувшиною віковою, і спільною українською кров'ю, і спільним добром, і спільною майбутністю, і спільними бажаннями та потребами, і спільними терпіннями і злиднями». Наш кардинал Йосиф Сліпий казав: «Я гордий з того, що я – член українського народу».

3. Любов нашої традиції, історії, культури

Ми мали князів, королів, гетьманів, героїв, що своїм ворогам казали: «Іду на вас!» Наші князівні одружувалися з королями і засідали на чужих престолах. Обов'язком усіх нас є зберігати український характер дому через рідну мову, рідну пісню, молитву. На стінах кімнат нашого дому повинні бути найперше святі

ЦЕРКВА НАША – МАТИ НАША

Після нетривалого чину посвячення пам'ятника на трибуну вийшов кам'янопільський парох, а що він був високий, поставний і мав сильний голос, то його було чути далеко. «В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Nie damy ziemi, skąd nasz ród... – продекламував цілу «роту» польської поетеси М. Конопницької. Потім сказав кілька слів про Шевченка і знову перейшов до «роти». Українці були піднесені духом, а поляки опустили голови, засмучені відсутністю причини до провокацій.

Загалом можна з впевненістю говорити, що о. П. Пилипець вніс немалу лепту у підняття духовності, культури та національної самосвідомості своїх парафіян.

Починаючи з 1929 року, українці Кам'янополя, аби побувати на Богослуженні, вже не мусять долати відстань у кілька кілометрів: тепер у них є своя церква. І в дощ, і в негоду, і в святкові, і в недільні дні священика привозили фірою з Підборець. Старожили села згадують про незручності, які доводилось переборювати при відвідуванні церкви в Підбірцях. «Одного зимового вечора їхали ми до Підборець на санях, – згадує та ж Ірина Мельник. – Снігу було вище пояса. Сани наїхали на кучугуру і перевернулись. А були на серед нас малі діти, то й повилітали в сніг. І родичам прийшлося їх шукати. А одної дощової осені земля так розкисла, що не можна було чобіт витягнути з глини, тож люди були змушені вертатись додому. Тому кам'янопільці дуже задоволені, що мають власну церкву».

Першими в кам'янопільській церкві взяли шлюб Федір Карабан та Мельник Марія. Тут хрестили дітей і відспівували усопших. Всі, хто чим міг, допомагали в оздобленні храму: вишивали рушники, фани, ризи, купували літургійні речі, прибирали всередині і зовні храму. Певний час церква була покрита рідним, привезеним з Борислава ґонтом, який з часом від старості вже почав протікати, тож храм довелося перекривати наново. І тут також не обійшлося без свідомих людей: Іван Матвійович Мельник видає для цього бляху, яку придбав для покриття власної, під стріхою, хати.

1938 року біля церкви будують дерев'яну дзвіницю на три дзвони, церковне подвір'я обгороджують дерев'яним парканом, довкола храму насаджують ясени – дерево-символ Кам'янополя. Дзвони у новозбудованій дзвіниці сповіщали мешканців села про недільні та святкові богослужіння. Споконвіку в галицьких селах існував звичай, що на Великдень дзвони не могли «дармувати»: як причепилось до них парубочтво по освяченні пасок, то не давало їм спочинку до Провідної неділі. А коли вже старші хлопці залишали дзвони та йшли водити з дівчатами гаївки, то наставала черга дітлахів. Яке то було щастя, яка радість – добратись до дзвона! І виспівували дзвони по всіх довільних селах.

Після о. Пилипця, якого 1937 року переводять на парохію у с. Великі Підліски (де він і помер 1943 року), парохами в нашій церкві були: колишній капелан Українських Січових Стрільців о. Богдан Кучабський (1937 р.), о. Іван Романчукевич (1937-1940 рр.), який, емігрувавши на захід, у 1945 р. був схоплений більшовицькою агентурою і повернутий до Самбора, о. Стисловський (1940 р.) та о. Степан Хабурський (1940-1944 рр.),

КАМ'ЯНОПІЛЬ

котрий сьогодні проживає в Торонто (Канада).

Період життя кам'янопільської церкви з 1937-го по 1944-й роки, на жаль, маловідомий. Друга світова війна принесла зміни не лише на державному рівні, але й на рівні окремо взятої громади. Саме з цим воєнним періодом пов'язана одна цікава історія. За переказами, під час наступу німців кам'янопільчани зняли з дзвіниці два дзвони і закопали їх у різних місцях церковного подвір'я, аби врятувати їх від переплавки на зброю. Один із них було віднайдене, а от місце знаходження іншого невідоме ще й досі. Старі люди кажуть, що його нібито сховали під підлогою церкви, але точного місця вже ніхто не може показати. Та й знали про це одиниці. Найімовірніше, його заховано під вівтарем, та сумнівно, аби хтось нині наважився на таке невмотивоване святотатство. Тому

Відновлена дерев'яна церква.

судилось, мабуть, цьому дзвону і дали лежати у святій землі.

Після спорудження церкви в парафіян залишилася ще одна гостра проблема – не було цвинтаря. Польська влада і, зокрема, кам'янопільський поміщик Кречунович (вірменин за національністю), який з 1919 по 1938 рік володів більшістю навколишніх земель, не бажав виділяти місця під поховання, а тому аж до 1945 року кам'янопільських українців хоронили в Підбірцях. Ще й до сьогодні на тамтешньому цвинтарі збереглися надгробки та хрести з іменами наших предків, в тому числі на могилі родини Мельників з Кам'янополя.

Збудувавши церкву, кам'янопільці обрали також церковний комітет, серед котрих почесне місце зайняв Іван Мельник, який подарував під церкву 10 арів власного городу. Місцеві патріоти Іван Дзюбик, Андрій Вічурко, Сенько Мельник, Гринько Островський, Михайло Островський, Теодор Савка, Теодор Сеньків – всі вони старанно доглядали та обходжували сільську святиню. Допомогали їм і решта мешканців. Після праці на господарці цілими родинами йшли наводити порядок біля церкви. Організовували концерти, вистави, ходили на Різдво з колядою та вертепом по сусідніх селах, а виручені кошти жертвували в розбудову церковного на національного життя – так розповідають старожили села. Це об'єднувало людей, піднімало український дух і патріотизм громади. В цей час будується приміщення «Рідної школи», молочарня, читальня «Просвіти», виступають з виставами драматичні гуртки.

У 1945 році громаді нарешті ви-

ділено ділянку землі під цвинтар. Першою тут поховали Ірину Мельник (Дзюбик). Хоч цвинтар знаходиться аж за кілометр від села, за лісом, але зате – свій, і не треба «проситися» по сусідніх селах.

У тому ж 1945 році парохом у с. Підбірці та Кам'янопіль стає еромонах А.Кабарівський, який набув собі великого авторитету серед місцевих парафіян. Отець Кабарівський допомагає відродити гарні великодні традиції (забави, гаївки), які в часі війни трохи занепали.

У цей же післявоєнний період до села приїжджають переселенці з Польщі: з с. Заболотці – 19 родин, с. Дрогоїв – 17 родин, с. Динів – 11 родин, с. Батичі – 3 родини, с. Теплиці – 2 родини. Натомість польські родини, які жили в Кам'янополі, виїжджають на свою етнічну батьківщину.

В березні 1946 року розпочинається геноцид над Греко-католицькою Церквою в Західній Україні. Львівський псевдособор і обов'язкове після нього підписання греко-католицьким духовенством московського православ'я. Священики, які не хотіли підписуватися, позбавлялися парафії, права відправляти Службу Божу. Непокірних висилають у Сибір.

Церква у Кам'янополі стає православною, але люди ідуть до храму – куди ж діватися? Організовується новий церковний комітет старших братів і сестриць. Марія Дзюбик, Марія Савка, Полонія Мельник, Марія Мельник, Катерина Скубанська, які були сестрицями з 1939-го по 1946-й р. і присягали на Євангелії, передають свої обов'язки молодшим – Ользі Сеньків, Стефі Никірі, Ірені Мельник, Броніславі Мельник, Софії Мельник. Старшими братами були Теодор Сеньків (до суду), Андрій Пашуля, Іван Дзюбик (до вбивства), Стефан Никіра, Федір Карабан, Петро Голєневський, Сенько Мельник, Василь Карабан. Священика Кабарівського, дяка Брезденя і пізнішого дяка Бачинського привозили на святу Літургію фірою з Підбірців щодругої неділі і на свята. Так під московським православ'ям церква жила до 1959 року.

Ті ж кам'янопільчани, які не бажали перейти на православ'я, збирались потайки по хатах (зокрема, родини Війтовичів, Пашулів, Лазарів, Бродів, Деркачів, Шлілів). З Ямполья приходили греко-католики Штаї, Павлишини, Войтовичі, Щепани. До їхніх осель підпільно приходили греко-католицькі священики (отець Є.Смаль, отець Байрак, отець Прокопів, отець Антоній Масюк, отець В.Вороновський), сповідаючи і відправляючи там святу Літургію. В такому подвійному вимірі жила кам'янопільська громада протягом багатьох років. Церква в Кам'янополі утримується на кошти громади, пожертви, збірки. У 1956 році стару дерев'яну дзвіницю розібрали і збудували нову, муровану.

Водночас у селі гарні новини – у травні 1956 року висвячується на священика наш односельчанин Євгеній Островський і свою першу Службу Божу відправляє саме у Кам'янополі.

Незадовго у вересні 1957 висвячується на священика інший мешканець села Кам'янопіль – Миколай Горячий. В цей час організовано гарний церковний хор (диригент – Євгенія Франчук (Голіш).

Мирослав БРОДА

(Продовження у наступному числі) Наскільки це було можливе

Слідами учасників прощі до Фатіми і Люрду в травні 2009 року

Наступні об'явлення мали місце 13 числа кожного місяця аж до жовтня. Тепер на цьому місці, на великій освяченій площі – санктуарії є каплиця об'явлення, позначена мармуровим стовпом. У верхній частині площі, на пагорбі, побудована базиліка. Її інтер'єр прикрашають сцени з об'явлення. Обабіч головного вівтаря пере похоронені Франциско і Яцинта, які померли в дитячому віці. Іван Павло II проголосив їх блаженними, перебуваючи у Фатімі в 2000 році. Луція прийняла монарший стан, дожила до глибокої старості, померла в лютому 2005 року. На площі є каплиця для тихої молитви і медитації, а в її центрі монумент на прославу Христа. Ми провели хресний хід до місця, де Богородиця об'явилася в серпні 1917 року. Стації у вирі капличок є дарунком від втікача з Угорщини, після подій 1956 року, як подяка за звільнення від комунізму. О. Миколай відслужив дві Літургії, одну з них в Базиліці. Ввечері ми брали участь в процесії на площу Богоматері. При вході до санктуарію поміщено сегмент бетону, взятого з колишньої берлінської стіни, як подяка Господу за падіння комунізму в Європі. Починаючи від 1917 року, до Фатіми прибувають паломники з цілого світу, найбільше 13 числа кожного місяця, під час літніх і зимових канікул, у вихідні дні. Протягом року тут буває 4-5 мільйонів паломників.

Процаємося із гостинною і затишною Фатімою і прямуємо до Сан-Себастьяну, країни басків, мова яких «сускарі» зовсім не схожа на іспанську. З Тобанзької вершини є вид на велике місто і на Атлантичний океан.

Залишаємо Іспанію і прибуваємо на крайній південь Франції – до Люрду. Тут, 14-ти річній селянській дівчині Бернадеті Субіру, в 1858 році об'явилася Богородиця. Всього було 18 об'явлень, на скелі в гроті. На цьому місці побудовано базиліку в новоготичному стилі. Поряд із печерою є джерело води і 6 жіночих та 11 чоловічих купелей. Перед базилікою є статуя Богоматері. Тут кожного вечора проводиться велелюдний хресний хід. Бернадета вступила до монастиря, прожила до 1874 року. Канонізована у 1933 році. У Люрді є також українська церква, збудована на пожертви діаспори (архітектор М. Німців), при активній участі настоятеля церкви покійного о. Приймий. Біля церкви є український готель «Святої Родини» і пролягає вулиця України. О. Миколай відслужив для нас св. Літургії в Базиліці і нашій церкві, також ми брали участь у хресному ході зі свічками, в молитві біля скелі, прийняли купелі. До Люрду, цього 15-ти тисячного міста, прибуває щорічно до 5 мільйонів паломників, багато інвалідів на візках. За останні 150 років до 4000 осіб заявило про оздоровлення, однак від 1858 року до 60-х рр. ХХ ст., Церква визнала лише 51 випадок надприродного оздоровлення.

Після Люрду ми побували у столиці Франції – Парижі; з яким Україна тісно пов'язана. В ХХ ст. тут проживало багато українців, бували наші видатні особистості. В Сарселі, 17 км від Парижу від 1951 року є осідок НТШ в Європі і редакція енциклопедії українознавства. Ми взяли участь у св. Літургії в українській церкві св. Володимира, яка існує від 1937 року, Божественну Літургію відслужив і виголосив проповідь владика Михаїл Гринчишин. Ми ознайомились з собором Паризької Богоматері – Notre Dam – свідком історичних подій від 1163 року, оглянули вежу Ейфеля, приглянулися до великого міста – осередку науки і культури. Далі ми прямуємо до Мюнхену – столиці Баварії. Проїздимо через невеликі, мальовничі гори Вогези, минаємо Штутгарт (де виробляють автомобілі «Мерседес»). Мюнхен відомий високим рівнем науки і культури, своїм щорічним святом пива. В повоснні роки тут була найбільша українська діаспора. Від 1951 тут діє Український вільний університет. Ми вшанували пам'ять Степана Бандери відвідавши його могилу.

Наша остання зупинка – столиця Чехії «злата Прага». Це, традиційно близьке для України місто, з помітним українським слідом. Тут проживало багато визначних українців – вчених, літераторів, студентів. В 1925-1948 рр. діяв музей визвольної боротьби України. Ми відвідали церкву св. Віта – усипальницю – яка існує від 1344 року, пам'ятник Яну Гусу, були на Карловому мості, біля знаменитого астрономічного годинника, здійснили прогулянку по ріці Влтаві. Тут закінчується наша багатоденна проща. Паломники вдячні о. Миколаю і п. Юрію за підготовку і проведення прощі.

Скріплені духовно і сповнені вражень повернули ми до рідних країв, проїхавши під Божою опікою прекрасними дорогами Європи 8400 км.

Exitus acta prebat – кінець справи вінець.

Роман МАТКОВСЬКИЙ

НЕ ГУБИТИ, А РЯТУВАТИ!

Нещодавно у США був застрелений лікар-гінеколог Джордж Тіллер. Відомий він став завдяки тому, що здійснював аборти на пізніх термінах вагітності, тобто коли плід вже повністю сформований. Вбивця застрелив медика прямо під час церковного богослужіння, на якому той був присутній із дружиною.

Tiller the baby killer (Тіллер – дітовбивця), як називали його вороги, був об'єктом постійної уваги організацій, які виступають проти абортів. Імовірно, вони вже були близькі до того, аби легальним шляхом відібрати у лікаря ліцензію через допущені ним юридичні порушення. Але зробити цього вони не встигли – куля екстреміста обірвала земне життя д-ра Тіллера.

Хоч противники абортів відверто засудили цей акт насильства, проте їм докоряють, що риторика, яка змальовує медичного фахівця з абортів як

убивцю беззахисних дітей, провокує деяких людей захищати дітей найпростішим і найдієвішим способом – вбиваючи лікарів.

Подібна логіка здається очевидною – якщо по сусідству з вами живе серійний убивця, кількість жертв якого обчислюється тисячами, а власті з якихось причин не хочуть йому в цьому завадити, то вам залишається лише узяти свій вірний колт і вирішити проблему в стилі героїчних американських першопрохідців. Ба-бах! Лиходій убитий, його потенційні жертви врятовані, вірний кінч мчить героя до нових подвигів... Проте ця логіка абсолютно невірна, і нам варто розглянути, чому.

Чи правда, що Тіллер був дітовбивцею? Його прибічники будуть люто це заперечувати; для них він, як сказано в некролозі, «стоїть у пантеоні борців за людську свободу поруч з Мартіном Лютером Кінгом». Проте аби повірити їм, нам довелось б відмовитися вірити своїм очам: в інтернеті предостатньо фотографій того, як виглядає результат абарту на пізньому терміні – він виглядає, як убите немовля.

Стосовно сприйняття реальності існує різниця між християнством та секулярним гуманізмом. Християнство вимагає від нас вірити в речі, яких ми не можемо побачити; секулярний гуманізм – не вірити в речі, які ми бачимо своїми очима. Християнин бачить убите немовля і вважає, що це і є убите немовля. Секулярний гуманіст бачить те ж саме, але його віра вимагає від нього не вважати це убитим немовлям, а вважати це прекрасним подвигом в боротьбі за людську свободу. Є, звичайно, винятки – бувають і невірні люди – противники абортів. Але вірування більшості секулярних гуманістів саме такі – коли бачиш убите дитя, не вір очам своїм. Не вірити своїм очам, коли бачиш розтерзане дитя, не вірити своїй совісті, яка жахається цього видовища – такий істинно раціональний, науковий, прогресивний підхід. Саме заради нього нам пропонують покинути нашу віру.

Тіллер справді дітовбивця – така вже безпосередня очевидність. То що ж – вбивця фахівця з

абортів правий? Ні, він не має жодної рації. Місія християн у світі полягає не в тому, аби карати лиходіїв: «Бо Син Чоловічий прийшов не губити душі людські, а рятувати» (Лук. 9,56). Карати злочинців – це місія держави.

«Християнин повинен бачити в будь-якому Савлі потенційного Павла, в будь-якому закоренілому грішнику – потенційного святого». Навіть якщо держава допускає явне зло, християни не покликані вершити самосуд. Меч для помсти злим носить наділений цим правом, а не будь-хто, хто забажає – інакше суспільство зануриться у хаос, набагато гірший, ніж усе те зло, якому ми хотіли б запобігти за допомогою самосуду.

Але як же порятунок безневинних дітей? Біда в тому, що вбивство фахівця з абортів нікого не рятує. Ми живемо в суспільстві (чи то Америка, чи Росія, чи інша країна), яке в цілому сприймає дітовбивство. На місце убитого стануть нові, конвеєр смерті продовжить роботу. Зупинити його або бодай зменшити кількість його жертв можна лише, терпляче схиляючи людей визнати очевидність – дітей вбивати не можна.

Але є ще одна, важливіша причина – християнин повинен розглядати події з точки зору вічності. Кому зробив послугу цей стрілець, убивши людину, яка перебувала в стані нерозкаяного смертного гріха? Кому він доставив цю душу? Адже чимало активістів руху за життя – «абортмахери», котрі покаються. Норма МакКорві – жінка, на вимогу якої внаслідок судового процесу аборт були визнані в США легальними, – покалася і тепер виступає проти цього зла.

Християнин повинен бачити в будь-якому Савлі потенційного Павла, в будь-якому закоренілому грішнику – потенційного святого. Ми покликані сповіщати Благую Вість, аби грішники покаються і врятувалися, – як і ми самі. Куля позбавляє лікаря, що спеціалізується на абортах, не лише тимчасового життя – вона позбавляє його можливості покаювання. Це – невинне зло, і це абсолютно осоружне християнській місії у світі.

Дехто прокоментував убивство Тіллера, заявивши, що це теж свого роду «аборт» – але на дуже-дуже пізньому терміні. Що ж, християни – проти абортів. У тому числі – і на дуже пізніх термінах. Сергій ХУДІЄВ.

Вітаємо Ювілярів!

У січні святкують ювілей:

25-ліття священства – о. Григорій Шопський (01.01)
15-ліття священства – о. Михайло Гарват (29.01)

55-ліття уродин – о. Роман Піта (06.01)
45-ліття уродин – о. Ігор Папка (01.01)
45-ліття уродин – о. Орест Мокрик (05.01)
45-ліття уродин – о. Степан Глушак (05.01)
35 ліття уродин – о. Степан Жук (09.01)
35 ліття уродин – о. Василь Янів (10.01)
35 ліття уродин – о. Іван Любінський (19.01)

ЖОВКІВСЬКИЙ ІКОНОСТАС

Жовківський іконостас, якому виповнилось уже 310 років, змогли побачити львів'яни у Національному музеї імені Андрея Шептицького. Велика історія у Жовківського іконостаса. У 1937 році він у розібраному вигляді надійшов до Національного музею. 20-30-ті роки – всебічно глибоке і докорінне дослідження усіх його репродукційних частин. Найбільш повне дослідження провів Іларіон Свенціцький – музейник та дослідник сакрального мистецтва. Різьби, яких не бачило людське око багато років, збереглись, і в цьому – велика заслуга працівників музею.

«Над реставрацією цього видатного явища працювали майстри високого класу. Такі ікони пишуть у Канаді біля Торонто. У невеличкому містечку стоять окремі дерев'яні будиночки, де моляться. Саме тут сакральне мистецтво вважають святым. Жовківський іконостас вирізняється з-поміж інших насамперед неперевершеним добром гам, благородними обличчями, новими сценами», – зазначив владика Ігор Возняк, архієпископ Львівський.

Жовківський іконостас є ідеальним зразком доби українського бароко у всій його красі. Представлені ікони – це подія не тільки для Львова; це – ціла традиція, що перетривала плин кількох століть. А загалом Жовківський іконостас – один із найдивовижніших творів Івана Рутковича. Це – його остання велика фундаментальна праця.

Понівечений віками, Жовківський іконостас зберігався у Жовкві до XIX століття, а в 1833 році внаслідок пожежі його перенесли до сусіднього села. Сьогодні він милує око відвідувачів у Національному музеї імені Андрея Шептицького. 11 метрів ширини і 12 метрів висоти вражають своїми розмірами. І це – одна із основних особливостей цього іконостасу, над реставрацією якого працювало 40 реставраторів.

Христина ГОГОЛЬ

МІНІ-КРОСВОРД «РІЗДВЯНИЙ»

1	Р	9	Х
2	І	10	Р
3	З	11	И
4	Д	12	С
5	В	13	Т
6	О	14	О
7		15	В
8		16	Е

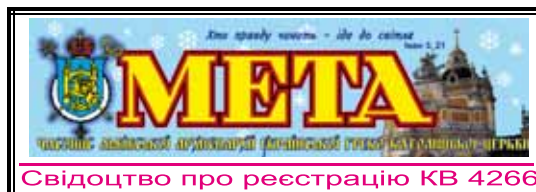
Витлумачуємо зміст слів на 4 літери релігійної тематики. Вони у малюнку повинні співпасти із словами «Різдво Христове».

Ліва сторона:

- «А ясна ... світу голосить: Месія радить, щастя приносить!» (з колядки).
- Один з апостолів, родич Христа.
- «Мона ...» – «Джоконда».
- Рідина освячена на Йорданські свята, віддавна вважається панацеєю від різних недуг.
- Світське ім'я апостола Павла до навернення його в християнство, еллінізована форма Саул.
- ... лукавий з того засмутився, що Цар предвічний на світ народився (з колядки).
- Одно із семи Святих Таїнств.
- ... і земля нині торжествують, ангели й люди весело празнують» (з колядки).

Права сторона: 9. Європейський народ, у якого є давня традиція – готувати до святкового різдвяного столу рибу короп, причому чотирма способами. 10. Персонаж вертепного дійства. 11. Ізраїльське плем'я, з якого походила пророкиня Анна. 12. Обмеження у їжі перед Різдвом. 13. Одна з дванадцяти обрядових страв на Святвечір. 14. Пророк, книга якого входить у Старий Завіт. 15. «По всьому світу стала новина: ... Марія Сина зродила» (з колядки). 16. Тварина, на якій Діва Марія з Ісусом здійснила втечу від Ірода.

Склав Богдан ЛАДАНАЙ

Над випуском працювали:
головний редактор:
о. Іван ГАЛІМУРКА,
літературний редактор **Святослав СМУК,**
більше редактор і технічний редактор:
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
тел. (0322) 79-86-93;
тел. (032) 233-40-73;
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
meta_ugcc@ukr.net

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. **За достовірність фактів відповідає автор.**
При передруку посилання на газету «МЕТА» обов'язкове.
Матеріали не рецензуються і не повертаються.
Редакція може не поділяти думку автора.
Друк: друкарня ДП МО України «Армія України»
Тираж: 6000
Замовл.